

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 14 augusti 1940 kl. 7 f. m.

Första särskilda utskottets utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940 m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 1 augusti 1940 dagtecknad, till första särskilda utskottet hänvisad proposition, nr 2, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940, samt
- 2) förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1940 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten för samma år.

Beträffande författningsförslagens lydelse hänvisas till utskottets hemställan.

Till utskottets behandling hava överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

- 1) de likalydande motionerna nr 1 i första kammaren av herr *Nordenson* och nr 1 i andra kammaren av herr *Anderson* i Norrköping, vari hemställts, att orden »eller krigsfara» i 1 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 måtte utgå,

att punkt 7 av anvisningarna till 4 § nämnda förordning måtte utgå och att i stället 7 § andra stycket måtte erhålla förslagsvis följande lydelse:

»Vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande avdragas från de taxerade merinkomsterna

dels belopp, som kan hava utgivits såsom gåvor eller andra omkostnader för luftvärnet eller luftskyddet,

dels annat bidrag till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål under förutsättning att bidraget kan anses vara direkt betingat av krigsförhållandena och av betydelse för hela riket,

dels ock ett belopp av 4,000 kronor.

Avdragen tillgodonjutas i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster.»

att skattesatserna i 8 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 måtte i fråga om rörelse bestämmas till 30 % för den del av den beskattningsbara merinkomsten som ej överstiger 20 % av motsvarande jämförelseinkomst, till 40 % för den del av den beskattningsbara merinkomsten som

överstiger 20 men ej 50 % av motsvarande jämförelseinkomst och till 50 % för den del av den beskattningsbara merinkomsten som överstiger 50 % av motsvarande jämförelseinkomst,

samt att riksdagen i samband med antagandet av det föreliggande författningsförslaget måtte uttala, »att ett avräkningsförfarande bör ske inom lämplig tid efter krigets slut och att denna avräkning bör innefatta icke blott en kompletterande beskattning i sådana fall, där en sådan enligt beskattningsgrunderna kan anses motiverad, utan jämväl en restitution av redan uttagen skatt i den mån det vid en avräkning för hela krigskonjunkturperioden mellan inkomstökningar och inkomstminskningar eller förluster, framkallade av krigsförhållandena, befinnes, att beskattningen efter sådan beräkningsgrund framstår såsom helt eller delvis oberättigad»;

2) de likalydande motionerna nr 2 i första kammaren av herr *Roos* m. fl. och nr 2 i andra kammaren av herr *Hagberg* i Malmö m. fl., vari hemställts, att »riksdagen måtte vid behandlingen av Kungl. Maj:ts ovannämnda proposition besluta att i 14 § föreskrivet villkor för provisorisk påföring av skatt, innebärande skyldighet att å särskilt konto i riksbanken insätta köpeskillning eller försäkringssumma, måtte utgå»;

3) motionen nr 3 i andra kammaren av herr *Birke*, vari hemställts, att »riksdagen måtte besluta dels att förordningen om krigskonjunkturskatt tillämpas först å 1940 års inkomster, dels ock att procentsatsen vid beräkningen å krigskonjunkturskatten måtte sänkas»;

4) motionen nr 4 i andra kammaren av fru *Rönn-Christiansson*, vari hemställts,

»att merinkomst på all handel med värdepapper beskattas som krigskonjunkturvinst,

att bestämmelserna om provisorisk beskattning och kvittning mellan förlust och merinkomstbringande förvärvskälla bortfaller,

att de i åttonde paragrafen föreslagna skatteprocentsatserna bortfaller och ersättes med en bestämmelse, att hela merinkomsten för vart och ett av förvärvskällorna skall utgå som krigskonjunkturskatt»; samt

5) motionen nr 5 i andra kammaren av herr *Lundell*, vari hemställts, att »riksdagen ville avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 2 om krigskonjunkturskatt».

Beträffande motiveringen för de i motionerna framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

Sedan finansdepartementet hösten 1938 från rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap övertagit uppgiften att utarbeta förslag till beredskapsåtgärder på det finansiella området, igångsattes inom finansdepartementet, bland annat, en utredning om utformningen av för ett krisläge avsedda extraordinära skatter. Närmast inriktades arbetet på frågan om sättet att beskatta de merinkomster, som i ett sådant läge kunde uppkomma i anledning av inträdande prisstegringar.

Till fullföljande av de påbörjade utredningarna uppdrog chefen för finansdepartementet, med stöd av Kungl. Maj:ts den 15 juni 1939 givna be-

myndigande, åt professorn *Erik Lindahl* att inom nämnda departement biträda med utarbetande av förslag till beredskapsåtgärder på det skattepolitiska området. I en den 15 september 1939 dagtecknad promemoria angående riktlinjer för utformningen av en statlig krigsvinstskatt upptog Lindahl till behandling, bland annat, frågan om särskild beskattning av krigsvinster. Promemorian, som finnes fogad vid propositionen såsom bilaga 1, underställdes under hand intresserade och sakkunniga för preliminär granskning. I anslutning därtill uppdrog departementschefen åt kammarrättsrådet, juris doktorn *Carl W. U. Kuylenstierna* att inom finansdepartementets skatteberedning utarbeta förslag i ämnet. Med anledning därav avlämnade Kuylenstierna en den 22 januari 1940 dagtecknad promemoria rörande krigsskatt, vilken jämväl finnes fogad vid propositionen (bilaga 2).

Efter remiss hava yttranden över skatteberedningens förslag ävensom Lindahls promemoria, som i anslutning till remissen av förslaget jämväl överlämnats för kännedom, avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande uppdrog departementschefen den 27 januari 1940 åt särskilda sakkunniga att inom finansdepartementet biträda med fortsatt beredning av frågan om krigsvinstbeskattningens utformning. De sakkunniga hava under departementschefens ordförandeskap haft överläggningar rörande utformningen av ifrågavarande beskattning särskilt med avseende å dess anordning för innevarande år och vissa av de sakkunniga hava jämväl deltagit i diskussionen angående detaljutformningen av de nu framlagda författningsförslagen.

Allmänna principer för beskattningen.

I Lindahls promemoria förordades en skatt på vinster, som förorsakats av prisstegring. Skatten borde träffa alla vinster på grund av prisstegringar, vare sig dessa vore beroende av krigstillståndet eller ej. Däremot skulle skatten icke avse sådana vinster som berodde på ökad omsättning, även om denna ökning hade sin grund i krigstillståndet.

Enligt det inom skatteberedningen utarbetade förslaget borde beskattningen — med visst av näringspolitiska skäl föreslaget undantag — träffa verkliga merinkomster, som vore beroende på de av krigstillståndet föranledda förhållandena, oavsett huruvida merinkomsterna framkallats av ökad omsättning eller prisstegring. I motiveringen till förslaget har framhållits, att en anordning med beskattning efter i huvudsak de riktlinjer, som anförts i Lindahls promemoria, noggrant undersökts, men att det visat sig att med nu i allmänhet vedertagna metoder för rörelseidkarnas bokföring en beskattning efter dylika riktlinjer ej kunnat tekniskt genomföras.

Beträffande den allmänna motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till vad *departementschefen* härutinnan anført i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet (s. 46—50).

Detaljmotivering.

Beträffande motiveringen för de i propositionen framlagda författningsförslagen får utskottet likaledes hänvisa till vad departementschefen anfört i ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes i fråga om de olika rubrikerna i förslaget till *förordning om krigskonjunkturskatt* å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Inledande bestämmelse (1 §) s. 51,

Skattepliktig inkomstökning och skattskyldighet (2 §) s. 55—57,

Taxerad merinkomst (3 §) s. 57—58, (4 §) s. 81—97, (5 §) s. 98 och (6 §) s. 99,

Beskattningsbar merinkomst (7 §) s. 100—101,

Beräkning av krigskonjunkturskatt (8 §) s. 102—103 och (9 §) s. 104,

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt (10—19 §§) s. 116—120,

Särskild bestämmelse rörande dödsbo (20 §) samt beskattningsort (21 §) s. 120—121,

Uppgiftsskyldighet och förfarande vid taxering till krigskonjunkturskatt (22—32 §§) s. 136—140,

Eftertaxering (33 §) s. 140—141,

Straffbestämmelser (34 §) s. 141,

Kostnader för taxeringsarbetet (35 §) s. 142—143 samt

Särskild föreskrift (36 §) s. 143.

Beträffande förslaget till *förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1940 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten för samma år* återfinnes redogörelsen å s. 145—146 i propositionen.

Utskottets yttrande.

I det yttrande, varmed chefen för finansdepartementet motiverat förslaget till krigskonjunkturskatt, har framhållits, bland annat, följande. I det statsfinansiella läge varmed vi för närvarande hava att räkna, då alla medborgares skattekraft måste tagas i anspråk i högre grad än någonsin, vore det naturligt att den allmänna uppmärksamheten inriktades på den särskilda skattekraft som måste anses vara förbunden med inkomstökningar framkallade av krigskonjunkturen. Särställningen för dessa inkomstökningar framträdde så mycket skarpare som flertalet medborgare måste räkna med en av krigsförhållandena försämrad ekonomi. Departementschefen har även, under hänvisning till de mindre gynnsamma erfarenheterna av krigskonjunkturskatten under förra världskriget, framhållit, att en huvudsynpunkt vid utformningen av den ifrågasatta nya krigskonjunkturskatten i belysning av dessa erfarenheter torde böra vara att den komme att avse endast ökning av realinkomst och ej fiktiva vinster. Utskottet vill uttala sin anslutning till denna principiella inställning. Det är otvivelaktigt en

allmänt rådande uppfattning att i det system av mycket ingripande direkta och indirekta skatter, som måste uttagas av medborgarna, en särbeskattning av inkomstökningar, vilka förete ett mer eller mindre utpräglat samband med kriget, i nuvarande läge är ofrånkomlig. Emellertid ligger det enligt utskottets mening synnerlig vikt vid att denna beskattning, även om den enligt sakens natur måste göras mycket hög, så anordnas att ej näringslivet utsättes för större påfrestningar än som med hänsyn till omständigheterna är ofrånkomligt. Med hänsyn härtill vill utskottet helt instämma i departementschefens uttalande att endast verkliga inkomster och ej fiktiva vinster böra drabbas av ifrågakarande beskattning. Utskottet vill sålunda uttala sin tillfredsställelse över att denna synpunkt gjorts till en ledande grundsats vid förslagens utformning. Det i propositionen framlagda förslaget om kvittning mellan inkomstökningar under beskattningsåret mot inkomstminskningar under samma år finner utskottet motiverat. Departementschefen har vidare givit sin anslutning till tanken att, därest en mera betydande försämring av penningvärdet skulle inträda, hänsyn till en sådan försämring borde tagas vid krigskonjunkturbeskattningen för ett följande år. Även i detta uttalande instämmer utskottet. En dylik anordning synes vara en naturlig konsekvens av nämnda grundprincip. Att tillgodose samma synpunkt syfta likaså dels förslaget om provisorisk skattepåföring dels ock tanken att genom ett avräkningsförfarande sedan läget stabiliserat sig efter krigets slut rätta till vad som brustit i den årliga beskattningen under kriget. I många fall lär det ej vara möjligt att dessförinnan konstatera, huruvida fråga varit om fiktiva eller verkliga vinster. Vad som i sådant avseende ifrågasättes synes praktiskt och ägnat att mildra eventuella motsättningar mellan de skattskyldiga och beskattningsmyndigheterna vid den årliga taxeringen. De i motionen II: 4 framställda yrkandena, att de föreslagna bestämmelserna om kvittning mellan förlust och merinkomst samt om provisorisk beskattning skola utgå, kan utskottet sålunda icke tillstyrka.

Departementschefen förklarar sig ej hava funnit anledning att nu taga ställning till den i detta sammanhang likaledes framträdande frågan, i vad mån inkomstminskning under ett år skall få avräknas från inkomstökning under ett annat. Emellertid kunde enligt departementschefens mening redan nu fastslås, att ett förfarande med sådant syfte måste bli svårt att genomföra. Det är närmast detta uttalande som givit anledning till en i de likalydande motionerna I: 1 och II: 1 uttalad förmodan att departementschefen skulle vara böjd att avvisa ett avräkningsförfarande, innefattande restitution av erlagd skatt, och som föranlett det i motionerna framställda, här förut återgivna yrkandet om ett uttalande av riksdagen rörande avräkning efter krigets slut mellan inkomstökningar och inkomstminskningar under hela krigskonjunkturperioden. För utskottet vill det synas, som om departementschefens yttrande, vilket uppenbarligen framkallats av vissa uttalanden i remissvaren, endast innebär ett objektivi konstaterande av de med denna frågas lösning otvivelaktigt förbundna tekniska svårigheterna, men att departementschefen velat avhålla sig från att

redan i detta sammanhang taga ställning till denna fråga. Utskottet, som finner spörsmålet betydelsefullt, är för sin del ej heller berett att intaga en bestämd ståndpunkt till detsamma men förutsätter att detta kommer att göras till föremål för närmare övervägande och därvid ägnas tillbörlig uppmärksamhet.

I åtskilliga av de remissvar som avgivits i anledning av sakkunnigpromemorian hade ifrågasatts att krigskonjunkturbeskattning under innevarande år ej skulle äga rum. I anledning härav framhöll chefen för finansdepartementet, att läget, sedan yttrandena avgivits, så förskjutits att av rent statsfinansiella skäl ett avstående från ifrågavarande beskattning vore föga rimligt, även om denna ej bleve synnerligen inbringande. Men därtill komme, att det snarast skulle framstå såsom stötande, om de i många fall typiska krigskonjunkturvinster, som förvärvats år 1939, undginge en beskattning som träffade sedermera förvärvade sådana vinster. Dessa synpunkter anser även utskottet innefatta vägande skäl mot bifall till det i motionen II: 3 framställda yrkandet att krigskonjunkturskatt ej måtte uttagas för innevarande år. Utskottet finner ej heller de i motionen II: 5 framförda synpunkterna utgöra skäl för avslag å propositionen.

I förarbetena till det föreliggande förslaget framhållas med mycken skärpa de taxeringstekniska svårigheter, som måste bliva förenade med genomförande av krigskonjunkturbeskattningen. Det föreliggande förslaget bär vittne om strävandena att förlika de taxeringstekniska synpunkterna med kravet på noggrannhet i avvägningen och uppskattningen av de inkomstökningar som skola beskattas. Taxeringstekniska hänsyn hava i förarbetena stundom åberopats såsom skäl för anordningar, vilka måhända ej i alla avseenden vore sakligt de mest önskvärda. Jämväl utskottet har vid sin prövning av förslaget funnit att de taxeringstekniska synpunkterna måste vid införandet av en så egenartad och invecklad beskattning som krigskonjunkturskatten tillmätas den största betydelse. Dylika hänsyn hava också föranlett förslag om viss förstärkning av taxeringsorganen, ett förslag som utskottet ej anser det vara möjligt att motsätta sig.

Förslaget tillstyrkes alltså i huvudsak.

Rörande förslagets detaljer får utskottet hänvisa till det följande. Därvid komma icke att särskilt beröras vissa av utskottet föreslagna rent redaktionella smärre ändringar, vilka synts ägnade att i viss mån förtydliga författningstexten.

I de likalydande motionerna I: 1 och II: 1 har yrkats att i 1 § orden »eller krigsfara» måtte utgå. I motiven för införande av dessa ord i författningstexten har chefen för finansdepartementet framhållit, att därigenom beskattningen tydligen komme att omfatta även inkomstökningar på grund av rustningar. En bevisning att efter krigsutbrottet uppkomna inkomstökningar berott på fullgörande av leveranser avtalade före krigsutbrottet borde ej få åberopas för skattefrihet i andra fall än där leveranserna ej haft samband

med av krigsfara föranledda förhållanden. I anslutning till detta yttrande vill utskottet framhålla att den reella innebörden av stadgandet genom särskilda bestämmelser i författningsförslaget begränsats så, att enligt detta vinster uppkomna genom prisstegringar som inträtt under förkrigskonjunkturen såsom en följd av denna icke bliva beskattade. Detta följer främst av föreskriften i 4 § 5 mom. första stycket som innebär att dold förkrigsreserv, vilken framtagits efter krigsutbrottet, ej skall inräknas i den taxerade merinkomsten av rörelse. Såsom dold förkrigsreserv anses härvid be-
lopp, varmed tillgångens verkliga värde vid krigsutbrottet översteg dess i beskattningsavseende gällande värde, d. v. s. i regel bokförda värdet, vid nämnda tidpunkt. Av denna bestämmelse följer bland annat, att lagertillgångar som funnos vid krigsutbrottet få vid krigskonjunkturbeskattningen uppvärderas till sitt faktiska värde vid denna tidpunkt, varigenom tidigare uppkomna prisstegringar, även om de varit en följd av rustningarna, undantagas från beskattningen.

Om sålunda den faktiska innebörden av 1 § är mera inskränkt än avfattningen av paragrafen måhända närmast ger vid handen, har utskottet likväl funnit de i motionerna uttalade farhågorna såtillvida berättigade att uttrycket »av krig eller krigsfara föranledda förhållanden» är alltför vidsträckt. Krig har pågått på skilda ställen i världen praktiskt taget oavbrutet sedan lång tid tillbaka, och åt stadgandet kan tvivelsutan — uppenbarligen emot vad som avsetts — givas den vidsträckta tolkning att »krigsfara» innefattar den allmänna risk för krig med vilken man sedan länge haft att räkna. Ett påvisande av att före krigsutbrottet ingångna leveransavtal saknade samband med denna allmänna krigsrisk torde ofta erbjuda stora svårigheter, även då det är uppenbart att avtalen saknat varje samband med den akuta krigsfara som föregick det nu pågående kriget. Utskottet anser det önskvärdt att ett uttryck väljes, vilket mera direkt pekar på den speciella ekonomiska konjunktur som framkallades av den akuta krigsfara med vilken allmänt räknades innan kriget bröt ut. Utskottet föreslår därför att orden »av krig eller krigsfara föranledda förhållanden» utbytas mot orden »av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur föranledda förhållanden».

Reglerna i punkt 6 b) av anvisningarna till 4 § angående beräkning av eget i rörelse nedlagt kapital hava närmast avfattats så, att de taga sikte på balansräkningarna vid olika tidpunkter. Av syftet med bestämmelserna och av den föreslagna metoden för ränteberäkning framgår dock att hänsyn skall tagas även till ändringar av det egna kapitalet under löpande år. En sådan ändring kan — om man bortser från under året uppkommande vinst, vilken enligt uttryckligt stadgande ej skall medräknas — ske genom tillförande av nytt kapital eller uttagande av tillskjutet kapital eller genom disposition av medel för förvärv av aktier eller föreningsandelar eller genom avyttring av dylika tillgångar. Det lär av grunderna för anvisningspunkten uppenbarligen följa, att hänsyn härvid ej skall tagas till ändringar un-

der året som i verkligheten hänföra sig till dispositioner vilka finansieras med vinstmedel eller hänföra sig till löpande affärer. Endast sådana dispositioner som avse den skattskyldiges kapitalställning åsyftas. Det lär vara självklart, att då t. ex. aktier ej skola vid uppskattning av eget kapital inräknas i tillgångarna, icke heller därå belöpande gäld skall inräknas bland skulderna. För att göra det fullt tydligt att de i anvisningarna intagna specialbestämmelserna endast utgöra exempel föreslår utskottet att orden »bland annat» inskjutas i ingressen till dessa bestämmelser.

I de likalydande motionerna I: 1 och II: 1 har yrkats att punkt 7 av anvisningarna till 4 § måtte utgå samt att viss ändring måtte vidtagas i 7 §. De speciella spörsmål som här åsyftas avse *dels* gåvor till luftvärnet eller luftskyddet, *dels* andra omkostnader för dessa ändamål, *dels ock* bidrag till »allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål under förutsättning att bidraget kan anses vara direkt betingat av krigsförhållandena och av betydelse för hela riket».

Utskottet är av den uppfattningen att gällande lagstiftning medgiver rörelseidkare en så långt gående rätt till avdrag för omkostnader — andra än gåvor — för luftskydd eller luftvärn, att ett ytterligare medgivande härutinnan ej kan anses erforderligt. Det ligger i sakens natur, att dessa omkostnader i huvudsak anses vara tillfälliga och ej tillföra företagen motsvarande kapitalvärden. Utskottet kan till stöd för sin uppfattning särskilt hänvisa till olika bestämmelser i anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. Kostnad för anskaffande av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier må, där dessa tillgångar äro underkastade hastig förbrukning, d. v. s. i regel då de beräknas hava en varaktighetstid av högst tre år, omedelbart avdragas såsom omkostnad. Härtill komma de extra värdeminskingsavdrag, som kunna medgivas om en tillgång nedgått i värde mer än som kan anses svara mot slitning o. dyl., samt s. k. avdrag för överpris och merkostnad, vilka enligt uttryckliga bestämmelser hava sin motsvarighet i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att just i hithörande fall fråga vanligen torde vara om sådana »särskilda omständigheter» som kunna föranleda nedskrivning till lägre värde än en och en tredjedel gånger det pris tillgången kan anses hava betingat vid utgången av augusti 1939, om med »pris» förstås det belopp som det då skulle hava betingat att anskaffa tillgången (punkt 4 b av anvisningarna till 4 §). Denna kostnad är givetvis i regel mycket större än tillgångens varaktiga värde för rörelsen, till vilket hänsyn bör tagas vid avdragsberäkningen. Det torde vara klart, att tillgången i fråga bör under krigskonjunkturen kunna nedskrivas till sitt verkliga värde efter kriget, vare sig nu denna nedskrivning skall komma den skattskyldige till godo genom omedelbart avdrag eller genom restitution efter provisorisk skattepåföring. Det omedelbara överprisavdraget torde med hänsyn till nu anförda förhållanden böra vara jämförelsevis högt. Det torde böra upp-

märksammas, att motsvarande bestämmelser vid krigskonjunkturbeskattningen gälla beträffande byggnad. Emellertid torde också böra hänvisas till de jämväl för den ordinarie beskattningen gällande bestämmelserna om byggnad. Är på grund av särskilda omständigheter byggnadens värde för rörelsen begränsat till förhållandevis kort tid, skall hänsyn härtill tagas. I fråga om rent tillfälliga byggnader, avsedda att användas endast ett fåtal år, må byggnadskostnaden i sin helhet avdragas för det år, då utgiften för byggnadens uppförande ägt rum. Med hänsyn till nu anförda förhållanden finner utskottet det i motionerna framställda yrkandet rörande omkostnad för luftvärn och luftskydd ej böra föranleda ändring i det föreliggande författningsförslaget.

Vad nu sagts gäller ej »gåvor» till luftvärn eller luftskydd. Beträffande sådana gåvor har chefen för finansdepartementet uttalat bland annat, att endast vissa förvärvskällor inbegripas under skatten, varför en begränsad avdragsrätt i och för sig är motiverad. Detta förhållande utgör givetvis ett skäl till begränsning av den ifrågavarande avdragsrätten. Med hänsyn till svårigheten att bedöma till vilken förvärvskälla en dylik gåva hänför sig och frågans begränsade räckvidd finner sig utskottet likväl vilja förorda en bestämmelse för tillgodoseende av motionernas syfte i denna punkt, så att avdrag av ifrågavarande slag, som medgivas vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, skola kunna fullt utnyttjas vid taxeringen till krigskonjunkturskatt. Detta synes följdriktigt kunna ske på det sätt, att den i propositionen föreslagna anvisningspunkten bibehålles, men att i 7 § införes en föreskrift om rätt till avdrag från den taxerade merinkomsten för belopp, som den skattskyldige visar sig hava efter utgången av augusti 1939 utgivit såsom gåva för luftvärn eller luftskydd och som fått avdragas vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, men för vilket avdrag enligt förordningen om krigskonjunkturskatt ej skett vid beräkning av uppskattad merinkomst av rörelse.

Vad angår det i motionerna framställda yrkandet om rätt till avdrag för gåvor till andra allmännyttiga ändamål, torde därmed närmast avses gåvor till den s. k. Finlandshjälpen och därmed likartade syften. Utskottet vill uttala sin förståelse för de motiv som lett motionärerna att föreslå avdragsrätt för de upppoffringar som många rörelseidkare sålunda iklätt sig. Utskottet kan ej heller bestrida att ett samband förefinnes mellan inkomster på grund av kriget och ifrågavarande av kriget föranledda utgifter. Emellertid har utskottet ej funnit det möjligt att utforma en sådan bestämmelse i ämnet, som tillgodosåge det avsedda syftet att avgränsa avdragsgilla gåvor från icke avdragsgilla på ett sätt som kunde tillfredsställa rättsmedvetandet. De gåvor varom här är fråga hava givits under de mest skilda former, till många olika mottagare, och även ändamålen med gåvorna hava varit i hög grad skiftande, om också det allmänna syftet med dem varit i stort sett ensartat. Utskottet kan följaktligen ej tillstyrka motionerna i denna del.

Vid granskningen av 4 § i förslaget har utskottet särskilt uppmärksammat den i 6 mom. av förordningen och punkt 12 av anvisningarna till nämnda

paragraf avsedda anordning, enligt vilken Kungl. Maj:t skall kunna, efter förslag av den centrala krigskonjunkturskattenämnden eller efter nämndens hörande, beträffande visst slag av rörelse bestämma särskild grund för fastställande huru stor del av merinkomsten som skall normalt anses hava berott på förhållanden vilka avses i 1 §. Chefen för finansdepartementet har uttalat, att denna anordning ej syntes hava tillräckligt beaktats i remissvaren. Utskottet är för sin del av den uppfattningen, att genom en väl avvägd tillämpning av ifrågavarande bestämmelse det skall visa sig möjligt att mildra verkningarna av de tämligen stränga presumtionsregler som av taxeringstekniska skäl meddelats för att fastställa i vad mån merinkomst, som anses hava uppkommit efter krigsutbrottet, skall antagas hava berott på förhållanden som föranletts av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur.

I 3 § 1 mom. av det författningsförslag rörande ifrågavarande beskattning, som återfinnes i bilaga 2 till propositionen, var intaget ett stadgande, enligt vilket Kungl. Maj:t skulle kunna av näringspolitiska skäl medgiva undantag från ifrågavarande beskattning. Stadgandet avsåg det fall, att främjande av viss tillverkning framstode såsom ett särskilt betydelsefullt led i folkförsörjningen, och innebar för övrigt att beträffande företag för dylik tillverkning vinst som med sannolika skäl visades hava uppkommit genom ökad sådan tillverkning skulle kunna undantagas från beskattning. Detta stadgande har ej upptagits i propositionens författningsförslag, därför att, såsom chefen för finansdepartementet uttalat, det knappast kunde bli av större praktiskt värde beträffande 1940 års taxering. Utskottet, som saknar anledning att härutinnan intaga en annan ståndpunkt, finner för sin del sannolikt att en bestämmelse, som medger möjlighet till lättnad i krigskonjunkturskatten beträffande företag för mera riskfylld men ur det allmännas synpunkt önskvärd tillverkning, skulle kunna i framtiden vara av visst värde. Utskottet får fördenskull framhålla önskvärdheten av att vid beredning av frågan om krigskonjunkturskatt för påföljande år detta spörsmål ägnas särskild uppmärksamhet.

I motionen II:4 har påyrkats beskattning av merinkomst av all handel med värdepapper. Dylik handel är emellertid enligt propositionen inbegripen under beskattningen, varför nämnda yrkande ej föranleder någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag.

I de likalydande motionerna I:1 och II:1 har framställts ett yrkande av huvudsaklig innebörd att vid beräkning av skatt för rörelse den skattskyldige om han kunde göra sannolikt, att den jämförelseinkomst som belöpte på tiden efter augusti månads utgång vore större än som framginge vid en proportionell utslagning av hela jämförelseinkomsten, skulle äga rätt att tillgodoräkna sig detta belopp såsom »motsvarande jämförelseinkomst» enligt 8 §. Ett godkännande av detta yrkande borde följdriktigt medföra, att om den

på tiden efter augusti månads utgång faktiskt belöpande jämförelseinkomsten vore lägre än den som erhöles vid proportionell utslagning, detta belopp borde räknas såsom motsvarande jämförelseinkomst. Utskottet anser emellertid, att det med hänsyn till nödvändigheten att undvika ytterligare komplikationer i taxeringsförfarandet ej är tillrådligt att frångå den regel, som föreslås i propositionen.

I de nyssnämnda likalydande motionerna I: 1 och II: 1 samt alternativt i motionen II: 3 har yrkats sänkning av den i 8 § för merinkomst av rörelse föreslagna skatteskalen. Utskottet kan icke tillstyrka bifall till dessa yrkanden. Beskattningen kommer endast i sällsynta undantagsfall att verka med hela sin styrka beträffande år 1939, eftersom den blott avser sådan under beskattningsåret uppkommen inkomstökning som belöper på tiden efter krigsutbrottet. De i motionerna angivna sifferuppgifterna rörande skattens storlek äga därför mera teoretiskt än praktiskt intresse. På sätt redan framhållits hör emellertid enligt sakens natur en beskattning av ifrågavarande slag vara hög, och det nuvarande statsfinansiella läget kräver att den särskilda skattekraft varom här är fråga utnyttjas så effektivt som möjligt. Utskottet vill härvid framhålla den betydande verkan i skattelindrande syfte, som 4,000-kronorsavdraget i botten medför för enskilda rörelseidkare med mindre och medelstora inkomster. Skatteskalornas höjd måste givetvis betraktas mot bakgrunden av de regler, som medgiva och uppmuntra till konsolidering av företagen och som avse att hindra beskattning av andra än verkliga merinkomster. Vikten av att denna grundsats omsättes i den praktiska tillämpningen vill utskottet här ånyo betona.

Yrkandet i motionen II: 4 om höjning av skatten, utöver vad som föreslås i propositionen, kan utskottet icke biträda, varför motionen i denna del avstyrkes.

De föreslagna reglerna om provisorisk skattepåföring kan utskottet, såsom redan antytts, i det väsentliga biträda. I de likalydande motionerna I: 2 och II: 2 har emellertid, under hänvisning till de svårigheter varmed sjöfarten numera i många fall har att räkna, yrkats att det för provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt uppställda villkoret om insättning av medel i riksbanken måtte utgå. Utskottet inser till fullo sjöfartsnäringens stora betydelse för riket och vikten av att dess villkor ej försämrats samt att tonnage förnyas och förbättras ävensom att förlorat tonnage ersättes. Propositionen och förarbetena till det framlagda förslaget bära emellertid vittne om att största omsorg ägnats denna fråga. Utskottet har för sin del kommit till den uppfattningen att de olika möjligheter, som öppnats för sjöfartsföretagen att undgå beskattning av fiktiva vinster och av belopp som gå till tonnageanskaffning, måste betecknas som i det hela tillräckliga och tillfredsställande. Villkoret om insättning i riksbanken av försäljnings- och försäkringsbelopp synes ägnat att förhindra en tillfällig mer eller mindre spekulativ och riskfylld användning av dessa medel i avvaktan på att de disponeras för nyanskaffning av tonnage. Emellertid torde det ej vara

möjligt att fullt överskåda verkningarna i alla fall av denna bestämmelse. Det har visserligen i propositionen föreslagits, att Kungl. Maj:t skulle äga i särskilda fall, där insättning i riksbanken skulle vålla den skattskyldige synnerlig svårighet, såsom villkor för provisorisk skattepåföring fastställa annan med sådan insättning väsentligen likvärdig disposition av tillgångar (16 § i författningsförslaget). Men det torde vara möjligt att utan olägenhet företaga en ytterligare uppmjukning och avfatta undantagsbestämmelsen så, att Kungl. Maj:t kommer att få praktiskt taget fria händer att handla med hänsyn till omständigheterna. Utskottet vill för sin del förorda den anordningen, att sådan disposition som nyss sagts skall kunna medgivas ej endast där »synnerlig» svårighet för den skattskyldige föreligger att insätta medlen i riksbanken utan även där »avsevärd» sådan svårighet skulle vållas honom, samt att Kungl. Maj:t skall kunna, »där synnerliga skäl därtill äro, fastställa annat villkor för den provisoriska skattepåföringen». Det kan givetvis förväntas att Kungl. Maj:t vid tillämpningen av dessa bestämmelser ej kommer att åsidosätta syftet med en anordning som av Kungl. Maj:t föreslagits i den skattskyldiges intresse.

I detta sammanhang torde få framhållas önskvärdheten av att insättning i riksbanken må kunna verkställas genom deposition av försvarsobligationer till kurs, som av fullmäktige i riksbanken fastställas. Med det nu sagda åsyftar utskottet ej att uttala sig rörande den form som i detta avseende bör ifrågakomma. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, efter samråd med fullmäktige i riksbanken, meddela föreskrifter härutinnan.

Med hänsyn till den långt framskridna tiden och för att giva såväl taxeringsmyndigheter som skattskyldiga så stort rådrum som möjligt att förbereda de åtgärder som på dem ankomma har utskottet funnit sig kunna förorda en utsträckning av deklarationstiden från, såsom föreslagits i propositionen, den 16 september till den 20 i samma månad. Ytterligare uppskov i särskilda fall med landskamrerarens medgivande kan ifrågakomma. Vad i 36 § 1 mom. fjärde stycket taxeringsförordningen stadgas rörande möjlighet till anstånd med självdeklarations avgivande äger nämligen motsvarande tillämpning beträffande krigskonjunkturskatten.

I förslaget till förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1940 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten för samma år torde vissa smärre ändringar böra ske i syfte att tydliggöra att avdraget för krigskonjunkturskatt bör gälla även värnskatten. I 1 § första stycket i förslaget talas visserligen om »inkomst- och förmögenhetsskatt», däri även värnskatten torde inbegripas, men förordningens rubrik avser endast »statlig inkomst- och förmögenhetsskatt». I ett särskilt stycke synes därför böra angivas, att förordningen skall hava motsvarande tillämpning å värnskatt ävensom å särskild skatt å förmögenhet, varjämte torde böra genom inpassande av förkortningen »m. m.» i rubriken antydvas att förordningen har en vidare syftning än den i propositionen föreslagna rubriken närmast angiver.

Hemställan.

Under åberopande av vad ovan anförts får utskottet hemställa,

I) att riksdagen måtte — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 2 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas samt med avslag å motionen II: 3 av herr Birke och motionen II: 5 av herr Lundell — antaga följande såsom utskottets förslag betecknade

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

1) Förslag

till

Förordning

om krigskonjunkturskatt för år 1940.

Härigenom förordnas som följer:

Inledande bestämmelse.

1 §.

För inkomstökning, som uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på av *krig eller krigsfara* föranledda förhållanden, skall i den omfattning och på det sätt nedan stadgas för år 1940 erläggas krigskonjunkturskatt till staten.

1 §.

För inkomstökning, som uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på av *pågående krig eller dessförinnan rådgående krigskonjunktur* föranledda förhållanden, skall i den omfattning och på det sätt nedan stadgas för år 1940 erläggas krigskonjunkturskatt till staten.

Skattepliktig inkomstökning och skattskyldighet.

2 §.

1 mom. Skattepliktig enligt denna förordning är efter utgången av augusti 1939 uppkommen ökning av

a) inkomst av rörelse;

b) inkomst i form av tantiem, provision, gratifikation eller likartad inkomst av tjänst, därest inkomsten utgått från rörelse, ävensom därmed jämförlig inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet, oavsett om den utgått från rörelse; samt

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

c) inkomst av icke yrkesmässig avyttring av lös egendom; allt under förutsättning att inkomsten är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller är av beskaffenhet som i nästa stycke sägs.

I inkomst av rörelse inräknas vid tillämpning av denna förordning intäkt genom avyttring av sådana för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda maskiner eller andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskningssvdrag enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt hänföras till byggnad, så ock ersättning på grund av försäkring av dylika tillgångar, även om intäkten eller ersättningen ej är skattepliktig enligt nämnda förordning eller intäkten enligt densamma hänföres till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet.

2 mom. Skattskyldig enligt denna förordning är envar fysisk eller juridisk person, vilken åtnjutit inkomstökning som avses i 1 mom., därest enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt den fysiska eller juridiska personen vid 1940 års taxering är skattskyldig för den inkomst, vartill inkomstökningen hänför sig, eller, såvitt angår intäkt eller ersättning varom sägs i 1 mom. andra stycket, för den inkomst, i vilken intäkten eller ersättningen inräknas.

Taxerad merinkomst.

3 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall uppskattning ske av inkomster som i 2 § 1 mom. sägs

dels för det beskattningsår, för vilket taxering enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äger rum år 1940 (*beskattningsåret*),

dels, utom vad angår inkomst av icke yrkesmässig avyttring av lös egendom, för ett vart av de två närmast föregående beskattningsåren (*förkrigsinkomståren*).

Uppskattningen skall, *under iakttagande av i denna förordning meddelade särskilda föreskrifter*, verkställas enligt bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt med sådana avvikelser, som erfordras för att åstadkomma likformighet i inkomstberäkningen för de olika åren.

Uppskattningen skall verkställas enligt bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt med sådana avvikelser, som erfordras för att åstadkomma likformighet i inkomstberäkningen för de olika åren, *samt under iakttagande av i denna förordning meddelade särskilda föreskrifter*.

Såsom grund för bestämmande av inkomstökning fastställes, utom beträffande inkomst av icke yrkesmässig avyttring av lös egendom, den på ett antaget *jämförelseår* belöpande *jämförelseinkomsten*. Där ej särskilda förhål-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

landen till annat föranleda, skall såsom jämförelseinkomst upptagas medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren.

Med ledning av den inkomstuppskattning varom nu stadgats fastställles, på sätt i 4—6 §§ närmare angives, *taxerad merinkomst* särskilt för en var av de inkomstgrupper, som angivas i 2 § 1 mom. första stycket a)—c).

4 §.

1 mom. Beträffande rörelse skola inkomster för förkrigsinkomståren och beskattningsåret så ock jämförelseinkomsten uppskattas för varje förvärvskälla för sig.

Såsom särskild förvärvskälla enligt denna förordning anses särskild förvärvskälla enligt kommunalskattelagen.

2 mom. Det belopp, varmed inkomsten för beskattningsåret av en till rörelse hänförlig förvärvskälla överstiger motsvarande jämförelseinkomst, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, utgör *uppskattad merinkomst* av förvärvskällan.

För varje förvärvskälla, för vilken uppskattad merinkomst fastställles, skall tillika fastställas, i vad mån denna skall anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på *av krig eller krigsfara* föranledda förhållanden.

Summan av de för samtliga till rörelse hänförliga förvärvskällor enligt förra stycket fastställda beloppen skall, där ej fall som i 3 mom. avses är för handen, utgöra *taxerad merinkomst* av rörelse.

3 mom. Har skattskyldig, för vilken uppskattad merinkomst av till rörelse hänförlig förvärvskälla fastställles, haft annan till rörelse hänförlig förvärvskälla, beträffande vilken vid motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 2 mom. första stycket underskott uppstår, skall för denna förvärvskälla *uppskattad inkomstminskning* till beloppet fastställas.

Tillika fastställles i vad mån den uppskattade inkomstminskningen skall anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på *av krig eller krigsfara* föranledda förhållanden.

4 §.

1 mom. Beträffande *rörelse* skola inkomster för förkrigsinkomståren och beskattningsåret så ock jämförelseinkomsten uppskattas för varje förvärvskälla för sig.

För varje förvärvskälla, för vilken uppskattad merinkomst fastställles, skall tillika fastställas, i vad mån denna skall anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på *av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur* föranledda förhållanden.

Tillika fastställles i vad mån den uppskattade inkomstminskningen skall anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på *av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur* föranledda förhållanden.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Såsom *taxerad merinkomst* i fall som i detta mom. avses upptages det belopp, varmed sådan merinkomst som i 2 mom. andra stycket sägs sammanlagt överstiger sådan inkomstminskning som avses i förra stycket, dock högst det belopp, varmed de sammanlagda *uppskattade* merinkomsterna överstiga de sammanlagda *uppskattade* inkomstminskningarna.

Såsom *taxerad merinkomst av rörelse* i fall som i detta mom. avses upptages det belopp, varmed sådan merinkomst som i 2 mom. andra stycket sägs sammanlagt överstiger sådan inkomstminskning som avses i förra stycket, dock högst det belopp, varmed de sammanlagda *uppskattade* merinkomsterna överstiga de sammanlagda *uppskattade* inkomstminskningarna.

4 mom. Uppskattad merinkomst av viss förvärvskälla skall anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939, såframt det icke på grund av jämförelse med förhållandena under förkrigsinkomståren eller av annan anledning finnes sannolikt, att merinkomsten helt eller delvis förelåg redan vid nämnda tidpunkt.

Vad nu stadgats om uppskattad merinkomst skall hava motsvarande tillämpning å uppskattad inkomstminskning.

5 mom. Kan skattskyldig visa, att i den uppskattade merinkomsten av viss förvärvskälla ingår belopp, varmed dold förkrigsreserv under beskattningsåret minskats, skall merinkomsten i motsvarande mån anses ej hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Såsom dold förkrigsreserv anses härvid belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid utgången av augusti 1939 översteg dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt.

I övrigt skall uppskattad merinkomst, som anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939, antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, där ej den skattskyldige med bärande sannolikhetskäl ådagalägger, att inkomstökningen helt eller delvis skulle hava uppkommit oberoende av sådana förhållanden.

Uppskattad inkomstminskning, som anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939, skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, i den mån det ej framgår såsom sannolikt, att inkomstminskningen ej berott på sådana förhållanden.

6 mom. Kungl. Maj:t äger, efter förslag av den i 28 § omförmälda centrala krigskonjunkturskattenämnden eller efter nämndens hörande, beträffande visst slag av rörelse bestämma särskild grund för fastställande huru stor del av uppskattad merinkomst, uppkommen efter utgången av augusti 1939, skall, därest ej annat ådagalägges, antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

7 mom. Vad i 28 § 2 mom. kommunalskattelagen stadgas om särskild ordning beträffande beskattning av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg skall icke äga tillämpning vid taxering till krigskonjunk-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

turskatt, utan skall vid uppskattning av inkomst såväl för förkrigsinkomst-åren som för beskattningsåret beträffande dylik ersättning förfaras enligt de regler, som gälla för taxering av ersättning på grund av försäkring av annan till inventarier hänförlig egendom än fartyg.

Om provisorisk påföring av skatt i fall som nu sagts stadgas i 14 §.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

1 mom. Beträffande inkomst i form av *tantiem* eller annan därmed enligt 2 § likställd inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet skall *uppskattad merinkomst* beräknas gemensamt för nämnda slag av inkomst till det belopp, varmed inkomsten under beskattningsåret överstiger motsvarande jämförelseinkomst.

2 mom. Den uppskattade merinkomsten skall upptagas såsom *taxerad merinkomst*, om och i den utsträckning däri ingår

antingen till intäkt av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet hänförligt belopp, vars storlek varit beroende av sådant resultat av rörelse som belöper på tiden efter utgången av augusti 1939 eller av omsättningen i eller omfattningen av efter nämnda tidpunkt bedriven rörelse,

eller till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet hänförligt belopp, vars storlek varit beroende av resultat av tillfällig affär som gjorts efter utgången av augusti 1939,

i båda fallen försåvitt ej den skattskyldige med bärande sannolikhetsskäl ådagalägger att motsvarande inkomstökning skulle hava uppkommit oberoende av i 1 § omförmälda förhållanden.

(Se vidare anvisningarna.)

6 §.

Vid icke yrkesmässig avyttring av lös egendom uppkommen *realisationsvinst* skall upptagas såsom *taxerad merinkomst*, i den mån den kan antagas hava berott på efter utgången av augusti 1939 uppkommen värdeökning, försåvitt det ej av den skattskyldige visas att den skulle hava uppkommit oberoende av i 1 § omförmälda förhållanden.

6 §.

Vid icke yrkesmässig avyttring av lös egendom uppkommen *realisationsvinst* skall upptagas såsom *taxerad merinkomst*, i den mån den kan antagas hava berott på efter utgången av augusti 1939 uppkommen värdeökning, försåvitt det ej av den skattskyldige visas att den skulle hava uppkommit oberoende av i 1 § omförmälda förhållanden.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Vid fastställande av den taxerade merinkomsten må avdrag ske för realisationsförlust vid avyttring av lös egendom, beräknad efter samma grunder, som tillämpats vid uppskattningen av realisationsvinsten.

(Se vidare anvisningarna.)

Beskattningsbar merinkomst.

7 §.

Till krigskonjunkturskatt *beskattningsbar merinkomst* fastställs särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor tillsammans.

Vid fastställande av beskattningsbar merinkomst *avdragas från de taxerade merinkomsterna sammanlagt 4,000 kronor. Avdraget tillgodonjutes i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster.*

Vid fastställande av beskattningsbar merinkomst *skall från de taxerade merinkomsterna sammanlagt avdragas*

dels belopp som den skattskyldige visar sig hava efter utgången av augusti 1939 utgivit såsom gåva för luftvärnet eller luftskyddet och som fått avdragas vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt men för vilket avdrag enligt denna förordning ej skett vid beräkning av uppskattad merinkomst av rörelse,

dels ock ett belopp av 4,000 kronor.

Avdragen tillgodonjutas i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster.

Beskattningsbar merinkomst utföres dels för rörelse, dels för övriga förvärvskällor gemensamt i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

Beräkning av krigskonjunkturskatt.

8 §.

Krigskonjunkturskatten skall utgöra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som

ej överstiger 20 % av motsvarande jämförelseinkomst:	50 %
överstiger 20 men ej 50 % av motsvarande jämförelseinkomst:	60 %
» 50 % » » » :	70 %

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

b) beträffande övriga förvärvskällor:

50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.

Sammanfaller för viss skattskyldig beskattningsåret med kalenderåret 1939, skall med motsvarande jämförelseinkomst i denna paragraf förstås en tredjedel av den sammanlagda jämförelseinkomsten för de förvärvskällor som äro hänförliga till rörelse. Sammanfaller ej beskattningsåret med kalenderåret 1939, skall motsvarande jämförelseinkomst beräknas för det antal månader, varmed tiden efter utgången av augusti 1939 ingår i beskattningsåret, därvid hela jämförelseinkomsten lika fördelas på varje månad. Den motsvarande jämförelseinkomsten utföres i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

9 §.

Skall jämlikt 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhets-skatt för makar fastställas gemensamt beskattningsbart belopp, skall i förekommande fall jämväl till krigskonjunkturskatt beskattningsbar merinkomst särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor fastställas för makarna gemensamt.

Kan ene maken helt eller delvis ej utnyttja avdrag för inkomstminskning eller realisationsförlust, må det återstående avdraget tillgodonjutas av den andre maken, som om denne själv haft inkomstminskningen eller realisationsförlusten. Vad nu stadgats om inkomstminskning skall gälla även inkomst som avses i 5 §, och skola beträffande avdrag för inkomstminskning i dylikt fall de beträffande rörelse i sådant avseende meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning. Avdrag som avses i 7 § skall med motsvarande tillämpning av där meddelade föreskrifter ske från den för båda makarna sammanlagda taxerade merinkomsten.

Kan ene maken helt eller delvis ej utnyttja avdrag för inkomstminskning eller realisationsförlust, må det återstående avdraget tillgodonjutas av den andre maken, som om denne själv haft inkomstminskningen eller realisationsförlusten. Vad nu stadgats om inkomstminskning skall gälla även inkomst som avses i 5 §, och skola beträffande avdrag för inkomstminskning i dylikt fall de beträffande rörelse i sådant avseende meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning. Avdrag som *omförmäles* i 7 § skall, *i den mån det ej utgör avdrag för gåva till luftvärnet eller luftskyddet vilket kunnat utnyttjas av den av makarna som givit gåvan*, med motsvarande tillämpning av där meddelade föreskrifter ske från den för båda makarna sammanlagda taxerade merinkomsten.

Krigskonjunkturskatten beräknas efter den för båda makarna sammanlagda beskattningsbara merinkomsten, såvitt angår rörelse med hänsyntagande till den för båda sammanlagda jämförelseinkomsten, och fördelas å

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

makarna, särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor, efter förhållandet mellan deras taxerade merinkomster av motsvarande förvärvskällor.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt.

10 §.

10 §.

Krigskonjunkturskatt må efter framställning från skattskyldig påföras allenast provisoriskt

Krigskonjunkturskatt må efter framställning från skattskyldig, som taxeras för merinkomst av rörelse, påföras allenast provisoriskt

- a) för framtida nedskrivning av ersättningslager (11 §),
- b) för mötande av framtida prisfall (12 §),
- c) för befarad framtida värdeminskning (13 §),
- d) för framtida anskaffning av ersättningsstonnage med mera (14 §), samt
- e) för framtida nyanskaffning av fartyg (15 §).

11 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för framtida nedskrivning av ersättningslager skall ske,

därest lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse under beskattningsåret minskats,

samt en särskild varuförnyelsefond i räkenskaperna avsatts för nedskrivning av lager, som den skattskyldige har för avsikt att anskaffa i det avgångna lagrets ställe.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om vid beskattningsårets slut nya lagertillgångar hade anskaffats för lagrets uppbringande till samma storlek som vid beskattningsårets ingång och enligt i denna förordning medgivna grunder nedskrivits högst med det till varuförnyelsefonden avsatta beloppet.

(Se vidare anvisningarna.)

12 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för mötande av framtida prisfall skall ske,

därest under beskattningsåret tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse inköpts men ej levererats,

samt vid beskattningsårets utgång avsättning av vinstmedel till en särskild prisfluktuationsfond i räkenskaperna skett för att möta framtida prisfall å dessa tillgångar.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om de inköpta lagertillgångarna hade levererats under beskatt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ningsåret och vid beskattningsårets utgång enligt i denna förordning medgivna grunder nedskrivits högst med det till prisfluktuationsfonden avsatta beloppet.

(Se vidare anvisningarna.)

13 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för *befarad framtida värde-minskning* skall ske,

därest i räkenskaperna för beskattningsåret beträffande tillgång för stadigvarande bruk i rörelse avskrivning skett för överpris eller merkostnad,

men avdrag för motsvarande belopp vid inkomstuppskattning enligt denna förordning finnes ej kunna medgivas.

Den provisoriska skattepåföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om det i räkenskaperna gjorda avdraget i sin helhet hade medgivits vid inkomstuppskattningen.

(Se vidare anvisningarna.)

14 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för *framtida anskaffning av ersättningstonnage med mera* skall ske,

därest under beskattningsåret rörelse tillhörigt fartyg försålts eller fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk i rörelse förlorats,

och köpeskillingen eller försäkringssumman eller del därav insatts å särskilt konto hos riksbanken för att användas, om det insatta beloppet utgöres av köpeskillning för fartyg, till anskaffande av annat eller andra fartyg, och, om det utgöres av försäkringssumma för förlorad tillgång, till anskaffande av fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger den avyttrade eller förlorade tillgångens värde, avdragits vid inkomstuppskattningen. Med tillgångens värde förstås härvid dess i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde när avyttringen ägde rum eller förlusten timade, eller, om tillgången när den avyttrades eller förlorades var belastad med intecknad gäld, nämnda värde med avdrag av gälden.

(Se vidare anvisningarna.)

15 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för *framtida nyanskaffning av fartyg* skall ske,

därest i annat fall än som avses i 14 § skattskyldig som driver rederirörelse av disponibla vinstmedel å särskilt konto hos riksbanken insatt belopp för att användas till anskaffande av fartyg.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om halva det insatta beloppet avdragits vid inkomststoppskattningen.

(Se vidare anvisningarna.)

16 §.

Har fond som i 11 eller 12 § avses ej avsatts i räkenskaperna för beskattningsåret, må såsom avsättning godkännas skriftlig förklaring av den skattskyldige, att i räkenskaperna för det på beskattningsåret närmast följande räkenskapsåret överföring till sådan fond skall göras från fond eller konto, som fanns vid beskattningsårets utgång och som kunde disponeras för de i nämnda paragrafer angivna ändamålen.

Det i 14 och 15 §§ angivna villkoret om insättning i riksbanken skall anses fullgjort, om dylik insättning skett senast den 16 september 1940 eller den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreren bestämmer. Efter ansökan av skattskyldig äger Kungl. Maj:t i särskilda fall, där insättning i riksbanken skulle vålla den skattskyldige synnerlig svårighet, såsom villkor för provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt i stället för dylik insättning fastställa annan med sådan insättning väsentligen likvärdig disposition av tillgångar.

Det i 14 och 15 §§ angivna villkoret om insättning i riksbanken skall anses fullgjort, om dylik insättning skett senast den 20 september 1940 eller den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreren bestämmer. Efter ansökan av skattskyldig äger Kungl. Maj:t i särskilda fall, där insättning i riksbanken skulle vålla den skattskyldige avsevärd svårighet, föreskriva, att insättning i riksbanken må ersättas med annan väsentligen likvärdig disposition av tillgångar eller, där synnerliga skäl därtill äro, fastställa annat villkor för den provisoriska skattepåföringen.

17 §.

Restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt skall efter framställning från skattskyldig av prövningsnämnd medgivas, om och i den mån inom tid, som sedermera fastställs,

a) varuförnyelsefond som i 11 § sägs använts för enligt denna förordning medgiven nedskrivning å lagertillgångar som anskaffats i stället för de under beskattningsåret avgångna lagertillgångarna,

b) lagertillgångar som i 12 § avses levererats och prisfluktationsfonden använts för sådan nedskrivning av dessa tillgångar, som enligt denna förordning skulle medgivits för beskattningsåret, om tillgångarna då levererats,

c) tillgång som i 13 § sägs nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

d) belopp, som enligt 14 eller 15 § insatts i riksbanken, disponerats för sådan anskaffning av tillgång som insättningen avsett, och i räkenskaperna

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

sådan avskrivning å tillgången skett som enligt i denna förordning angivna grunder skulle kunnat godkännas vid taxering till krigskonjunkturskatt för anskaffningsåret, eller

e) tillgång som i d) sägs nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

dock att, därest i fall som avses i 14 § den under beskattningsåret avytttrade eller förlorade tillgången varit belastad med intecknad gäld och där- emot svarande belopp ej blivit insatt i riksbanken, den omständigheten att jämväl andra medel än i riksbanken insatta använts för anskaffning av den nya tillgången ej skall betaga den skattskyldige den rätt till restitution som skulle tillkommit honom, därest medlen uttagits ur riksbanken.

Restitutionen skall i vart och ett av de i a)—e) angivna fallen avse det belopp, varmed skatten för beskattningsåret skulle hava minskats, om avdrag med den i punkten angivna nedskrivningen, avskrivningen eller värde- minskningen skett vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande.

(Se vidare anvisningarna.)

18 §.

1 mom. Där insättning i riksbanken jämlikt 14 eller 15 § skett, är den skattskyldige ej pliktig erlægga enligt samma paragrafer provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt, förrän prövningsnämnd i den ordning som av Kungl. Maj:t fastställs meddelat särskilt föreläggande därom. Kungl. Maj:t äger utfärda föreskrifter rörande rätt för skattskyldig att disponera de hos riksbanken insatta medlen under iakttagande att säkerhet vinnes för betalning av den provisoriskt påförda skatten i den mån den ej kommer att bliva föremål för restitution.

Har Kungl. Maj:t enligt 16 § andra stycket fastställt särskilt villkor för provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt som avses i 14 eller 15 §, meddelar Kungl. Maj:t även de särskilda föreskrifter rörande skattens erläggande och restitution, som därav betingas.

2 mom. Har tillgång som i 14 eller 15 § avses anskaffats efter beskattningsårets utgång men senast den 16 september 1940 eller den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreraren bestämmer, skall vid tillämpning av denna förordning så anses som om belopp, vilket använts för betalning av tillgången, varit insatt i riksbanken vid beskattningsårets utgång och sedermera disponerats för anskaffning av tillgången.

2 mom. Har tillgång som i 14 eller 15 § avses anskaffats efter beskattningsårets utgång men senast den 20 september 1940 eller den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreraren bestämmer, skall vid tillämpning av denna förordning så anses som om belopp, vilket använts för betalning av tillgången, varit insatt i riksbanken vid beskattningsårets utgång och sedermera disponerats för anskaffning av tillgången.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3 mom. Föreligga förutsättningar för restitution enligt 17 § redan före taxeringens verkställande, skall visserligen krigskonjunkturskatt provisoriskt påföras den skattskyldige, men skall prövningsnämnden efter framställning från denne i samband med taxeringen förklara att det skattebelopp, som restitutionen skulle avse, ej skall av den skattskyldige erläggas.

Förklaring som nu sagts skall ock efter framställning från den skattskyldige meddelas, därest efter taxeringen men före uppbörden restitution medges.

19 §.

Å erlagd, provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt, som enligt 17 § restitueras, utgår ränta med tre procent.

Åtnjuter skattskyldig uppskov enligt 18 § 1 mom. med erläggande av krigskonjunkturskatt, är han pliktig att å det skattebelopp som slutligen fastställles betala ränta från den dag, då skatten enligt eljest gällande föreskrifter senast skolat erläggas, efter räntefot som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Särskild bestämmelse rörande dödsbo.

20 §.

Därest enligt 23 § eller 24 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt dödsbo efter skattskyldig befrias från skattskyldighet eller från erläggande av skatt, skall på särskild prövning av prövningsnämnd bero, huruvida och i vad mån härav föranledd befrielse från skattskyldighet till krigskonjunkturskatt eller från erläggande av sådan skatt skall äga rum.

Vad i 24 § 2 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat om dödsbos och dödsbodelägares ansvarighet för dylik skatt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om krigskonjunkturskatt.

Beskattningsort.

21 §.

Taxering till krigskonjunkturskatt skall ske i den kommun, som enligt 22 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är den skattskyldiges beskattningsort.

Uppgiftsskyldighet och förfarande vid taxering till krigskonjunkturskatt.

22 §.

Taxeringsförordningens bestämmelser om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skola i tillämpliga delar, med de avvikelser som nedan stadgas, lända till efterrättelse med avseende å taxering till krigskonjunkturskatt.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

23 §.

1 mom. Fysisk eller juridisk person, som i sin år 1940 avlämnade självdeklaration uppgivit nettointäkt av rörelse ej understigande 4,000 kronor, är, försåvitt ej Kungl. Maj:t annorlunda föreskriver, pliktig att utan anmaning till ledning för egen taxering till krigskonjunkturskatt på heder och samvete avlämna deklaration å blankett enligt formulär som fastställas av Kungl. Maj:t.

Deklarationen skall senast den 16 september 1940 avlämnas till länsstyrelsen i det län, där taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt ägt rum, eller, därest taxeringen ägt rum i Stockholm, till överståthållarämbetet.

Deklarationen skall senast den 20 september 1940 avlämnas till länsstyrelsen i det län, där taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt ägt rum, eller, därest taxeringen ägt rum i Stockholm, till överståthållarämbetet.

2 mom. Annan än den, som på grund av bestämmelserna i 1 mom. har uppgiftsskyldighet, är pliktig att efter anmaning, inom tid som i anmaningen anges, avlämna deklaration å blankett enligt formulär som i 1 mom. avses.

3 mom. Efter anmaning är envar fysisk eller juridisk person pliktig att i den omfattning, som i anmaningen anges, meddela för sin taxering till krigskonjunkturskatt erforderliga uppgifter utöver dem som avses i 1 och 2 mom.

4 mom. Vanligt handelsbolag, kommanditbolag så ock rederi för registreringspliktigt fartyg skall utan anmaning till ledning för delägares taxering till krigskonjunkturskatt på sätt och i den ordning i 1 mom. sägs avlämna deklaration å blankett enligt formulär som där avses.

5 mom. Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration för taxering till krigskonjunkturskatt skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet att avlämna självdeklaration hava motsvarande tillämpning; dock skall den i 39 § 1 mom. första stycket taxeringsförordningen stadgade påföljd för underlåtenhet att avlämna självdeklaration beträffande deklaration enligt 1 mom. här ovan inträda endast därest den skattskyldige underlåtit att efterkomma anmaning att inkomma med sådan.

Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration i fall som avses i 4 mom. skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet att avlämna uppgifter som i 34 § samma förordning sägs äga motsvarande tillämpning.

24 §.

Taxering verkställas av den ordinarie prövningsnämnd, som har att taga befattning med den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Frågor om rätt till restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt skola i den ordning Kungl. Maj:t föreskriver handläggas av prövningsnämnd.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

25 §.

1 mom. Det åligger landskamreraren att, med ledning av deklARATIONER och andra uppgifter enligt 23 § och tillgängliga handlingar rörande taxering jämlikt taxeringsföRordningen, efter den skriftväxling med den skattskyldige och utredning i övrigt som finnes erforderlig, såsom underlag för taxeringen till krigskonjunkturskatt upprätta förslag till sådan taxering av envar skattskyldig, för vilken till krigskonjunkturskatt beskattningsbar merinkomst ifrågakommer.

2 mom. Överensstämmer förslag enligt 1 mom. med den skattskyldiges deklARATION, skall det så snart ske kan överlämnas till prövningsnämnden.

3 mom. Innebär förslag enligt 1 mom. avvikelse från den skattskyldiges deklARATION eller är förslaget upprättat utan att deklARATION avlämnats, skall det genom landskamrerarens försorg ofördröjligen i rekommenderat brev tillställas den skattskyldige.

Skattskyldig, som icke åtnöjes med förslaget, äger att inom viss vid förslagens översändande angiven tid, ej mindre än åtta dagar efter dess mottagande, till länsstyrelsen ingiva till prövningsnämnden ställda erinringar mot förslaget jämte den utredning han vill åberopa.

Sedan landskamreraren vidtagit de ändringar i förslaget, vartill erinringarna må föranleda, skall förslaget så snart ske kan föreläggas prövningsnämnden.

26 §.

1 mom. Därest prövningsnämnden vid granskning av förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt finner anledning till annan avvikelse från detta än som föranledes av yrkande från den skattskyldige, bör denne därom underrättas och erhålla tillfälle inkomma med erinringar, innan taxeringen fastställs.

2 mom. Sedan prövningsnämnden verkställt taxeringen, antecknas denna i särskild längd (*krigskonjunkturskattelängd*) enligt formulär, som fastställs av Kungl. Maj:t.

3 mom. För taxering av skattskyldiga enligt denna förordning må prövningsnämndens arbete pågå till och med den 10 december.

Prövningsnämndens protokoll, i vad det avser taxering till krigskonjunkturskatt, skall justeras inom åtta dagar efter sista sammanträdet avslutande.

4 mom. Till en var i krigskonjunkturskattelängden upptagen skattskyldig, som taxerats med avvikelse från av honom avlämnad deklARATION eller utan att deklARATION avlämnats, skall vederbörande protokollförare senast den 23 december i rekommenderat brev översända utdrag ur krigskonjunkturskattelängden samt prövningsnämndens protokoll i vad den skattskyldige angår.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

27 §.

Kungl. Maj:t förordnar för Stockholms stad och för varje län en i bokföring sakkunnig person att såsom konsulent enligt landskamrerarens bestämmande biträda prövningsnämnden vid taxeringen till krigskonjunkturskatt. Konsulent förordnas jämväl att enligt allmänna ombudets hos mellankommunala prövningsnämnden bestämmande biträda denna nämnd vid ifrågasvarande taxering.

Kungl. Maj:t förordnar tillika en särskild konsulent att tillhandagå övriga konsulenter och taxeringsmyndigheterna med råd och upplysningar rörande taxering till krigskonjunkturskatt och att vara föredragande hos den nämnd som omförmäles i 28 §.

28 §.

Kungl. Maj:t förordnar en för hela riket gemensam nämnd (*centrala krigskonjunkturskattenämnden*) med uppgift att

dels i den utsträckning, som framgår av särskilda av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter, efter framställning från landskamrerare eller allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden eller från prövningsnämnd avgiva yttranden i ärenden rörande taxering till krigskonjunkturskatt,

dels, när anledning därtill uppkommer, till Kungl. Maj:t avgiva förslag rörande tillämpning av denna förordning.

Nämnden skall bestå av ordförande och sju ledamöter. En av ledamöterna skall förordnas till vice ordförande. För varje ledamot utses en suppleant.

Nämnden är beslutförför, när sju medlemmar äro tillstädes.

Nämnden må, i den utsträckning Kungl. Maj:t förordnar, åtnjuta biträde av sakkunniga.

Beträffande nämndens verksamhet skola de i 110 §, 111 § 1 mom. samt 112 § taxeringsförordningen meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

29 §.

Deklaration eller annan uppgift enligt denna förordning skall av vederbörande myndighet biläggas och åtfölja den självdeklaration, till vilken den anknyter. Vad i 56 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas beträffande självdeklaration skall äga tillämpning jämväl beträffande handling som enligt vad nu sagts skall biläggas självdeklarationen.

Rörande rätt att taga del av självdeklaration samt av deklARATIONER och andra uppgifter enligt denna förordning skall vad i 56 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas beträffande sakkunnig gälla om konsulent enligt denna förordning, och skall vad i nämnda mom. stadgas beträffande ordförande och ledamöter i prövningsnämnd gälla om ordförande och ledamöter i den centrala krigskonjunkturskattenämnden. Rörande förbud för person, som

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

sålunda fått del av självdeklaration eller deklaration eller annan uppgift enligt denna förordning, att offentliggöra eller yppa innehållet i densamma skola föreskrifterna i 56 § 1 mom. och 57 § taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Ämbets- eller tjänsteman, vilken äger rätt att taga del av deklaration till krigskonjunkturskatt, äger jämväl rätt att taga del av den självdeklaration, vid vilken den bilagts eller skall biläggas, jämte därtill hörande uppgifter enligt taxeringsförordningen.

30 §.

För taxeringen till krigskonjunkturskatt må granskning av skattskyldigs bokföring enligt bestämmande i varje särskilt fall av landskamreraren eller allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden verkställas av vederbörande konsulent så ock av person som verkställer bokföringsgranskning enligt taxeringsförordningen. Taxeringsförordningens föreskrifter skola härvid äga motsvarande tillämpning.

Dylik granskning må ock verkställas av den i 27 § andra stycket omfördäde konsulenten.

31 §.

1 mom. Beträffande besvär över taxering till krigskonjunkturskatt så ock över beslut rörande restitution av provisoriskt påförd sådan skatt skola taxeringsförordningens föreskrifter om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning med iakttagande

dels att besvär rätt tillkommer, *förutom* den skattskyldige, *endast* vederbörande landskamrerare,

dels att besvär över ordinarie prövningsnämnds beslut skola ingivas till vederbörande länsstyrelse före klockan tolv den 31 januari 1941.

Vid motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser om besvär skall vad angår taxering till krigskonjunkturskatt underrättelse enligt 26 § 4 mom. i denna förordning likställas med underrättelse om avvikelse från självdeklaration, och skall vid motsvarande tillämpning av 123 § 2 mom. taxeringsförordningen besvär rätt, som tillkommer skattskyldig vilken icke erhållit föreskriven underrättelse före viss tid, avse det fall att den skattskyldige ej erhållit underrättelsen före den 15 januari 1941.

31 §.

1 mom. Beträffande besvär över taxering till krigskonjunkturskatt så ock över beslut rörande restitution av provisoriskt påförd sådan skatt skola taxeringsförordningens föreskrifter om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning med iakttagande

dels att besvär rätt tillkommer den skattskyldige *och* vederbörande landskamrerare,

dels att besvär över ordinarie prövningsnämnds beslut skola ingivas till vederbörande länsstyrelse före klockan tolv den 31 januari 1941.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

2 mom. Därest genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten eller beslut jämlikt 123 § 2 eller 4 mom. taxeringsförordningen av prövningsnämnd sådan ändring sker i den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för inkomst under något av förkrigsinkomståren, att jämförelseinkomsten bör beräknas till annat belopp än som skett, må besvär med yrkande om härav föranledd ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt anföras hos prövningsnämnden eller, därest denna taxering i annan ordning är föremål för prövning i högre instans, hos denna instans för att prövas i sammanhang med målet i övrigt.

Rätt att anföras besvär som nu sagts tillkommer den skattskyldige, där han ej gjort sig skyldig till underlåtenhet, som avses i 23 § 5 mom. första stycket, samt vederbörande landskamrerare. Beträffande tiden för besvärens ingivande och handläggningen av desamma skall 124 a § 1 mom. taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

32 §.

Äro för viss skattskyldig besvär samtidigt anhängiga över taxering enligt denna förordning och enligt taxeringsförordningen, skola besvären prövas i samband med varandra.

Därest efter anförda besvär eller eljest taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1940 ändras eller påföres någon, skall samtidigt vidtagas därav betingad ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt.

Det åligger länsstyrelsen att vid insändande till kammarrätten av besvär rörande taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt i förekommande fall foga utdrag av krigskonjunkturskattelängden.

Eftertaxering.

33 §.

1 mom. Har skattskyldig i deklaration eller annan uppgift, som avgivits till ledning vid taxering enligt denna förordning eller vid hans taxering för inkomst eller förmögenhet, lämnat oriktigt meddelande, eller har han, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning, och har därav föranletts att han icke blivit taxerad till krigskonjunkturskatt eller att han blivit för lågt taxerad till sådan skatt, skall han eftertaxeras till krigskonjunkturskatt att utgå med det belopp, som genom berörda förfarande undandragits staten. Beträffande dylik eftertaxering skall vad i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat rörande eftertaxering till dylik skatt äga motsvarande tillämpning, med iakttagande av att det skall ankomma på den skattskyldige att visa, att uppskattad merinkomst, som fastställes på grund av eftertaxering, ej är av beskaffenhet som i 1 § sägs.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

2 mom. Därest eftertaxering ifrågakommer under år, då allmän taxering till krigskonjunkturskatt ej äger rum, skall eftertaxeringen verkställas av ordinarie prövningsnämnden med motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser, därvid iakttages att eftertaxeringen antecknas i krigskonjunkturskattelängd, vilken såsom bilaga fogas vid prövningsnämndens protokoll.

Straffbestämmelser.

34 §.

Vid tillämpning av 143 § taxeringsförordningen i händelse av oriktigt meddelande i självdeklaration eller annan uppgift eller upplysning skall krigskonjunkturskatt enligt denna förordning anses såsom inkomst- och förmögenhetsskatt.

Har någon i deklaration eller annan uppgift till ledning för egen taxering som i 23 § sägs lämnat oriktigt meddelande, som varit ägnat att leda till frihet från taxering till krigskonjunkturskatt eller till för låg taxering till sådan skatt, utan att han på grund av motsvarande oriktiga meddelande i självdeklaration eller annan uppgift enligt taxeringsförordningen är underkastad ansvar enligt vad i första stycket sägs, skola i avseende å *förfarandet* föreskrifterna i 143 § och 144 § 1 mom. taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Har någon i deklaration eller annan uppgift till ledning för egen taxering som i 23 § sägs lämnat oriktigt meddelande, som varit ägnat att leda till frihet från taxering till krigskonjunkturskatt eller till för låg taxering till sådan skatt, utan att han på grund av motsvarande oriktiga meddelande i självdeklaration eller annan uppgift enligt taxeringsförordningen är underkastad ansvar enligt vad i första stycket sägs, skola i avseende å *förseelsen* föreskrifterna i 143 § och 144 § 1 mom. taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Kostnader för taxeringsarbetet.

35 §.

Av taxeringen till krigskonjunkturskatt föranledda särskilda kostnader bestridas av statsmedel.

Särskild föreskrift.

36 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Anvisningar

till 4 §.

1. Enligt punkt 1 av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen, sådan denna lyder enligt lag den 17 juni 1938, skall för annan skattskyldig än aktiebolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag eller sparbank intäkt vid avyttring av för stadigvarande bruk i rörelse avsedda maskiner eller andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskningsskatt enligt nämnda lag hänföras till byggnad, under vissa förutsättningar upptagas till en del såsom intäkt av rörelse och till en del såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet. Med hänsyn till föreskriften i 2 § 1 mom. andra stycket i denna förordning skall vad sålunda stadgas icke gälla vid taxering till krigskonjunkturskatt, utan skall därvid intäkten i sin helhet upptagas såsom intäkt av rörelse. Såsom av sistnämnda stadgande framgår skall motsvarande gälla även där intäkt genom dylik avyttring ej är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Vad nu sagts avser även utfallande försäkringsbelopp vid förlust av tillgång varom nu är fråga och skall iakttagas beträffande såväl förkrigsinkomståren som beskattningsåret.

2. Den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst av förvärvskälla hänförlig till rörelse för *förkrigsinkomståren* skall vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning, förutom i fall som avses i 4 § 7 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån följande särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Om värderingen av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen vid början och slutet av vardera förkrigsinkomståret skett efter grunder, som genomsnittligt mera avsevärt skilja sig från varandra, skall sådan jämkning av lagervärdena vid nämnda tidpunkter äga rum, att vid inkomstuppskattningen tillägges under året genom nedskrivning bildad, till ifrågavarande tillgångar hänförlig dold reserv eller avdrages under året genom uppskrivning skedd minskning av sådan reserv.

b) Har avdrag för värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk för något av förkrigsinkomståren vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt medgivits med belopp mera avsevärt överstigande vad som kan antagas hava motsvarat den verkliga värdeminskningen under året, skall det överskjutande beloppet tilläggas vid inkomstens uppskattning. Göres beträffande det sista förkrigsinkomståret vid ifrågavarande avdrags beräkning avvikelser från de normer, som tillämpats vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, skall anteckning rörande grunden för beräkningen göras i krigskonjunkturskattelängden.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

c) Har för något av förkrigsinkomståren avdrag skett för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller, med större belopp än som kan anses motsvara normal årsavsättning, till pensionering av anställda eller annat likartat ändamål, skall beloppet tilläggas vid inkomstst uppskattningen.

Har å andra sidan för något av förkrigsinkomståren i inkomsten ingått belopp av sådant slag och av sådan storlek som uppenbarligen ej kan anses för rörelsen normalt, skall sådant belopp ej upptagas såsom intäkt.

d) Huru förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å i rörelsen nedlagt eget kapital framgå av punkterna 5 och 6 här nedan.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för båda förkrigsinkomståren. Är det uppenbart, att detta medeltal ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av förvärvskällan vid tiden närmast före krigsutbrottet, men kan det antagas, att ettdera förkrigsinkomstårets inkomst utgör ett bättre och i och för sig tillfredsställande uttryck för nämnda årsinkomst, skall denna inkomst vara jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej bedrivit rörelse under hela det förra men under hela det senare förkrigsinkomståret, skall i regel inkomsten för det senare året vara jämförelseinkomst. Hava förkrigsinkomståren visat underskott eller eljest uppenbart onormala vinstresultat, skall jämförelseinkomsten fastställas till annat belopp, som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt.

Har den skattskyldige ej bedrivit ifrågavarande rörelse under något förkrigsinkomstår eller har han bedrivit densamma endast under del av sådant år, fastställes jämförelseinkomsten med hänsyn till omständigheterna. Sålunda kan exempelvis, därest rörelsen övertagits från annan, som under förkrigsinkomståren eller ett av dessa bedrivit rörelse under likartade förhållanden, jämförelseinkomsten fastställas med ledning av rörelsens resultat i förre innehavarens hand. Är åter fråga om ny rörelse eller övertagen rörelse, för vilken dylik beräkning av jämförelseinkomsten finnes ej kunna ifrågakomma, må denna fastställas med ledning av resultatet av annan jämförbar rörelse, som under förkrigsinkomståren bedrivits under likartade förhållanden. Står ej heller sådan uppskattningsgrund till buds, må såsom jämförelseinkomst fastställas ett belopp motsvarande enligt punkt 6 här nedan beräknad ränta å eget kapital med tillägg beträffande enskild skattskyldig av skäligt värde å dennes normala personliga arbetsinsats. Om ej särskilda förhållanden till annat föranleda, antages härvid eget kapital hava under hela jämförelseåret utgjort samma belopp som vid beskattningsårets ingång. Vid uppskattning av värdet å den personliga arbetsinsatsen må skälig hänsyn tagas till intäktsbelopp, som rörelseidkaren under förkrigsinkomståren erhållit i annan verksamhet. Har rörelse av den skattskyldige bedrivits endast under senare delen av det sista förkrigsinkomståret, kan för den förra delen av detta år motsvarande tillämpning av nu angivna regler

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ifrågakomma. I dylikt fall anses så stort kapital hava varit under förra delen av året nedlagt i rörelsen, som när rörelsen började bedrivas var nedlagt i denna.

Såsom lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen skall vid det antagna jämförelseårets slut alltid anses lagret vid det sista förkrigsinkomstårets utgång, uppskattat i överensstämmelse med räkenskapernas värdesättning vid denna tidpunkt, även där ett jämkat värde antagits vid uppskattning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret.

Huru vid fastställande av jämförelseinkomsten skall förfaras med beräkning av ränta å i rörelsen nedlagt eget kapital framgår av punkt 6 här nedan.

4. Vid uppskattning av inkomst för *beskattningsåret* skall den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst hänförlig till rörelse, förutom i fall som avses i 4 § 7 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån nedan givna särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse vid beskattningsårets utgång må ej vid inkomstberäkningen nedskrivnas till lägre belopp än som erhålles vid uppskattning enligt de principer och den prisnivå som tillämpats beträffande värderingen för jämförelseårets utgång, d. v. s. uppskattningen enligt räkenskaperna vid sista förkrigsinkomstårets utgång. *Därest det vid värdering enligt sagda principer och sagda prisnivå befinnes, att lagret vid utgången av beskattningsåret mera avsevärt översteg lagret vid utgången av sista förkrigsinkomståret eller, om lagret vid utgången av augusti 1939 visas hava varit större, lagret vid sistnämnda tidpunkt, må lagret i sin helhet ej vid inkomstberäkningen nedskrivnas till lägre värde än som kan antagas sammanlagt motsvara, för lagerökningen anskaffningskostnaden vid utgången av augusti 1939, och för återstoden av lagret det belopp, som erhålles vid*

a) Lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse vid beskattningsårets utgång må ej vid inkomstberäkningen nedskrivnas till lägre belopp än som erhålles vid uppskattning enligt de principer och den prisnivå som tillämpats beträffande *lagervärderingen* för jämförelseårets utgång, d. v. s. uppskattningen enligt räkenskaperna *av lagret* vid sista förkrigsinkomstårets utgång (*förkrigslagret*). *Därest det vid uppskattning enligt sagda principer och prisnivå befinnes, att lagret vid beskattningsårets utgång mera avsevärt översteg förkrigslagret, må dock ej beträffande lagerökningen godkännas nedskrivning till lägre värde än anskaffningskostnaden vid utgången av augusti 1939 (krigsutbrottet). Därvid iakttages, att om lagret vid krigsutbrottet visas hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, lagret vid krigsutbrottet skall räknas såsom förkrigslager, samt att nedskrivningen beräknas för förkrigslagret*

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

uppskattning enligt nyss angivna principer och prisnivå. Hänsyn skall dock vid bedömning av nedskrivningen tagas till inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak så ock till i vad mån efterfrågan å tillgången kan antagas bli minskad på grund av rådande krigskonjunktur eller kan antagas bli minskad eller upphöra, när normala förhållanden åter inträda.

och för lagerökningen gemensamt. Lagret i dess helhet vid beskattningsårets utgång må följaktligen ej vid inkomstberäkningen nedskrivas till lägre belopp än summan av värdet å förkrigslagret uppskattat efter nyss angivna principer och prisnivå och värdet å lagerökningen uppskattat till anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet. Hänsyn skall dock vid bedömning av nedskrivningen tagas till inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak så ock till i vad mån efterfrågan å tillgången kan antagas bli minskad på grund av rådande krigskonjunktur eller kan antagas bli minskad eller upphöra, när normala förhållanden åter inträda.

Har den skattskyldige ej vid sista förkrigsinkomstårets utgång haft lager-tillgång, må vid uppskattningen av inkomsten för beskattningsåret tillgången ej nedskrivas till lägre värde än som kan antagas hava motsvarat kostnaden för att anskaffa tillgången vid utgången av augusti 1939, skäligen reducerat med hänsyn till redan inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak eller till befarad värdeminskning vid krigskonjunktursens upphörande eller dessförinnan.

b) För värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk medges i regel avdrag efter samma grunder som tillämpats vid uppskattning enligt denna förordning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret, eller, där beräkning efter sådan grund ej kan ske, med belopp motsvarande den med utgångspunkt från anskaffningskostnaden beräknade verkliga värdeminskningen. Avdrag för värdeminskning överstigande den normala av sådant slag, som avses i punkt 3 c) fjärde stycket anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, medges i den mån denna värdeminskning visas hava uppkommit under beskattningsåret och motsvarande avdrag för nämnda år skett i räkenskaperna. I räkenskaperna gjort avdrag å tillgång som nu sagts för överpris eller merkostnad av sådant slag, som angives i femte stycket nämnda anvisningspunkt, skall likaledes få åtnjutas, dock, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet å tillgången nedbringas till en och en tredjedel gånger det pris den kan anses hava betingat vid utgången av augusti 1939. Att provisorisk skattepåföring kan ske av den krigskonjunkturskatt, som

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

belöper på återstoden av det i räkenskaperna gjorda avdraget, framgår av 13 §.

c) Av skattskyldig i räkenskaperna gjord värdesättning av lagertillgång eller avskrivning för värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk, som godkänts vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, bör ej, med mindre särskilda omständigheter därtill föranleda, vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning frångås, försåvitt ej de beträffande räkenskaperna tillämpade grunderna kunna antagas i genomsnitt mera avsevärt skilja sig från de enligt punkterna a) och b) medgivna.

d) Beträffande rörelse, för vilken ej förts handelsböcker och beträffande vilken på den grund ovan givna bestämmelser om i räkenskaperna vidtagna åtgärder ej kunna tillämpas, må i motsvarande avseende hänsyn tagas till vad som i det särskilda fallet synes skäligt.

e) Avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller, med större belopp än som kan anses motsvara normal årsavsättning, till pensionering av anställda eller annat likartat ändamål är ej medgivet, ej heller avdrag för omkostnad som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret.

f) Huru vid fastställande av inkomsten för beskattningsåret förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å i rörelsen nedlagt eget kapital framgår av punkterna 5 och 6 här nedan.

5. I rörelseinkomsten för annan rörelseidkare än sådan som bedriver penningrörelse inräknas ej beträffande vare sig förkrigsinkomståren eller beskattningsåret behållen *utdelning* å svenska aktier eller å andelar i svenska ekonomiska föreningar.

6. a) För vardera förkrigsinkomståret så ock för beskattningsåret skall vid taxeringen angivas beräknad *ränta å eget kapital i rörelsen* efter en räntefot av 5 procent. Vad angår jämförelseåret skall ränta som nu sagts beräknas å det egna kapital, som anses då hava varit nedlagt i rörelsen, därvid räntan beräknas till medeltalet av räntorna för förkrigsinkomståren, såvitt ej annan grund än medeltalsberäkning tillämpats vid jämförelseinkomstens fastställande.

b) Såsom eget kapital i rörelsen anses det belopp, varmed tillgångarna överstiga skulderna enligt den värdesättning, som ligger till grund för inkomstsuppskattningen enligt denna förordning.

Vid beräkning av eget kapital skall Vid beräkning av eget kapital skall iakttas, *bland annat*,

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

att i tillgångarna ingående värde å svenska aktier eller andelar i svenska ekonomiska föreningar icke skall medräknas för annan skattskyldig än sådan, som bedriver penningrörelse,

att avskrivnings-, förnyelse- eller annan liknande fond skall räknas såsom skuld, i den mån den motsvaras av bokfört värde å tillgång, till vilken den hänförs sig,

att avsättning i räkenskaperna för framtida skattebetalning skall räknas såsom skuld till den del avsättningen motsvarar beräknad skatteutgift avseende förhållande före eller vid den tidpunkt, till vilken kapitalets beräkning hänförs sig, samt

att i eget kapital ej inräknas årets vinst, medan å andra sidan årets förlust ej får avräknas.

Beträffande rörelseidkare, vilken i sina räkenskaper upptagit andra tillgångar och skulder än sådana hänförliga till rörelsen, iakttages, att bedömandet av vad som skall anses hava hört till rörelsen eller ej för förkrigsinkomståren och beskattningsåret bör ske efter såvitt möjligt likformiga grunder.

7. Har skattskyldig enligt vad därom är särskilt stadgat vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt från summan av sina inkomster från olika förvärvskällor åtnjutit avdrag för belopp, som utgivits såsom *gåva för luftvärnet eller luftskyddet*, skall enligt denna förordning motsvarande avdrag göras vid uppskattning av inkomst av till rörelse hänförlig förvärvskälla, från vilken gåvan utgått.

8. Vid fastställande av *uppskattad merinkomst* av viss förvärvskälla i rörelse förfäres på följande sätt:

Från inkomsten för beskattningsåret avdrages jämförelseinkomsten. Omfattar beskattningsåret längre eller kortare tid än tolv månader, ökas eller minskas jämförelseinkomsten med hänsyn därtill. Om rörelse i förvärvskällan bedrivits endast under del av beskattningsåret, avdrages allenast motsvarande del av jämförelseinkomsten.

Det erhållna skillnadsbeloppet minskas i förekommande fall med sådant belopp, varmed enligt punkt 6 beräknad ränta för beskattningsåret överstiger räntan för jämförelseåret, eller ökas med sådant belopp, varmed räntan för beskattningsåret understiger räntan för jämförelseåret, därvid iakttages att, om jämförelseinkomsten beräknas för längre eller kortare tid än ett år, ränteskillnaden i motsvarande mån jämkas.

9. Vid beräkning av *uppskattad inkomstminskning* — däri i förekommande fall inräknas underskott — skola de bestämmelser, som gälla för beräkning av uppskattad merinkomst, äga motsvarande tillämpning. Uppskattad inkomstminskning framkommer alltså efter tillägg eller avdrag i förekommande fall av beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital. Emellertid kan, där jämförelseinkomsten fastställes till högre belopp än me-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

deltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren, beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från nämnda medeltal eller efter annan grund som finnes skälig. Så må förfaras även i det fall, då medeltalet betecknar ett underskott.

Exempel på tillämpning av 4 § 3 mom.

En person har i en förvärvskälla haft uppskattad merinkomst å 100,000 kronor, därav 80,000 kronor antagas hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och berott på <i>av krig eller krigsfara föranledda förhållanden</i> .	En person har i en förvärvskälla haft uppskattad merinkomst å 100,000 kronor, därav 80,000 kronor antagas hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och berott på <i>förhållanden som omförmälas i 1 §</i> .
--	--

Av en annan förvärvskälla har den skattskyldige haft uppskattad inkomstminskning å 60,000 kronor, därav 30,000 kronor antagas hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och berott på <i>av krig eller krigsfara föranledda förhållanden</i> .	Av en annan förvärvskälla har den skattskyldige haft uppskattad inkomstminskning å 60,000 kronor, därav 30,000 kronor antagas hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och berott på <i>förhållanden som omförmälas i 1 §</i> .
--	--

Den taxerade merinkomsten skulle utgöra $80,000 - 30,000 = 50,000$ kronor, därest ej hela den uppskattade merinkomsten med avdrag av hela den uppskattade inkomstminskningen, d. v. s. $100,000 - 60,000 = 40,000$ kronor, vore mindre än 50,000 kronor. I förevarande fall blir den taxerade merinkomsten 40,000 kronor.

10. Vid tillämpning av föreskriften i 4 § 5 mom. första stycket, att vid beräkning av taxerad merinkomst avräkning skall ske för *minskning av dold förkrigsreserv*, skall beträffande tillgångar för omsättning eller förbrukning i rörelse iakttagas, att minskningen av den dolda reserven förutsättes avse lagret i dess helhet. Har tillämpning av ifrågavarande stadgande ägt rum, skall anteckning därom, med angivande av grunden för beslutet, ske i krigskonjunkturskattelängden.

11. Vad angår *bevisning enligt 4 § 5 mom. andra stycket* må såsom exempel på omständigheter, som den skattskyldige kan med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga, anföras,

att inkomstökningen helt eller delvis i följd av vidtagna rationaliseringsåtgärder skulle hava uppkommit även om förhållanden som omförmälas i 1 § ej inträffat,

eller att till följd av sådana före utgången av augusti 1939 ingångna leveransavtal, som icke haft samband med eller haft sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §, inkomstökningen skulle hava uppkommit även om sådana förhållanden ej inträffat,

eller att inkomstökningen helt eller delvis framstår som ett naturligt led i en utveckling, vilken påbörjats före utgången av augusti 1939 eller dess-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

förrinnan kunnat förutses, men icke haft samband med eller haft sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §.

12. När Kungl. Maj:t jämlikt föreskriften i 4 § 6 mom. bestämt *särskild grund* för fastställande huru stor del av uppskattad, efter utgången av augusti 1939 uppkommen merinkomst skall antagas hava berott på förhållanden som avses i 1 §, är skattskyldig likväl berättigad att med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga, att merinkomsten ej till någon del eller endast till mindre del berott av sådana förhållanden. Förebringas å andra sidan vid taxeringen beträffande viss skattskyldig bärande sannolikhetsskäl för att merinkomsten till större del eller i sin helhet berott på förhållanden som i 1 § avses, skall den taxerade merinkomsten bestämmas med hänsyn därtill.

Uppskattad merinkomst, som hänför sig till livförsäkringsrörelse eller till yrkesmässigt bedriven vetenskaplig, litterär eller konstnärlig verksamhet, verksamhet som läkare, tandläkare eller arkitekt eller därmed jämförlig yrkesutövning, skall antagas ej hava berott på förhållanden som avses i 1 §, såvitt ej bärande sannolikhetsskäl förebringas för att merinkomsten berott på sådana förhållanden. Kungl. Maj:t äger jämväl för särskilt bestämt annat slag av till rörelse hänförlig verksamhet än nu sagts bestämma att den skall i avseende varom här är fråga likställas med sådan verksamhet.

13. Beträffande *handelsbolag, kommanditbolag, enkelt bolag eller rederi* sker uppskattning av inkomst med motsvarande tillämpning av de i 3 och 4 §§ meddelade bestämmelserna. För företaget såsom sådant bestämmes uppskattad merinkomst eller inkomstminskning samt fastställs i vad mån denna skall anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och antagas hava berott på *av krig eller krigsfara föranledda förhållanden*. Av sålunda fastställda belopp påföres envar av delägarna vad på honom belöper för att vid beräkning av den taxerade merinkomsten medräknas som om fråga vore om en delägarens egen förvärvskälla. Med hänsyn till bestämmelserna i 8 § om skattens beräkning skall envar delägare jämväl påföras på honom belöpande jämförelseinkomst. Motsvarande skall gälla beträffande delägare i s. k. gruvbolag.

13. Beträffande *handelsbolag, kommanditbolag, enkelt bolag eller rederi* sker uppskattning av inkomst med motsvarande tillämpning av de i 3 och 4 §§ meddelade bestämmelserna. För företaget såsom sådant bestämmes uppskattad merinkomst eller inkomstminskning samt fastställs i vad mån denna skall anses hava uppkommit efter utgången av augusti 1939 och antagas hava berott på *förhållanden som omförmälas i 1 §*. Av sålunda fastställda belopp påföres envar av delägarna vad på honom belöper för att vid beräkning av den taxerade merinkomsten medräknas som om fråga vore om en delägarens egen förvärvskälla. Med hänsyn till bestämmelserna i 8 § om skattens beräkning skall envar delägare jämväl påföras på honom belöpande jämförelseinkomst. Motsvarande skall gälla beträffande delägare i s. k. gruvbolag.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

till 5 §.

Är det uppenbart, att medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av sådant slag som i 5 § avses vid tiden närmast före krigsutbrottet, skall jämförelseinkomsten fastställas till annat belopp, som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt.

till 6 §.

1. Uppskattning av realisationsvinst vid avyttring av lös egendom sker, om realisationsvinsten uppkommit på grund av avyttring efter utgången av augusti 1939, enligt de regler som gälla för beräkning av sådan vinst enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Dock må, om den avyttrade egendomen förvärvats före utgången av augusti 1939, i stället för priset vid förvärvet avdragas egendomens uppskattade värde vid nämnda tidpunkt, om detta värde var högre. Från realisationsvinsten får avdragas realisationsförlust vid avyttring efter utgången av augusti 1939 av lös egendom, därvid beaktas, att, om värdet vid nämnda tidpunkt lagts till grund för beräkningen av realisationsvinst, värdet vid samma tidpunkt också skall läggas till grund för beräkning av realisationsförlusten, försåvitt värdet å den egendom förlusten avser då var lägre än kostnaden för förvärvet.

Inkomst av realisationsvinst beräknas ej för förkrigsinkomståren.

2. Till realisationsvinst enligt 6 § skall icke hänföras sådan intäkt, som enligt 2 § 1 mom. andra stycket skall inräknas i inkomst av rörelse.

till 11—15 samt 17 §§.

1. Därest värdet av lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, enligt uppskattning jämlikt punkt 4 a) av anvisningarna till 4 §, under beskattningsåret nedgått och den skattskyldige i sina räkenskaper av sin årsvinst eller eljest tillgängliga medel till en särskild varuförnyelsefond avsatt belopp för nedskrivning av lager, som den skattskyldige haft för avsikt att anskaffa i det avyttrade eller eljest avgångna lagrets ställe, skall efter därom framställt yrkande prövningsnämnd jämlikt 11 § besluta provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt under förutsättningar, som framgå av det följande. Har fonden av den skattskyldige betecknats såsom avsedd för användning ej allenast till nedskrivning av lagertillgångar utan till inköp av sådana för lagrets ersättande, skall fonden likväl anses uppfylla de i 11 § angivna villkoren.

Vid bestämmande av den provisoriska skattepåföringen verkställes en summarisk uppskattning av vad det skulle hava kostat att vid beskattningsårets utgång anskaffa mot lagerminskningen svarande tillgång, s. k. ersättningslager. Skillnaden mellan denna kostnad och värdet av ersättningslag-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ret, beräknat enligt de principer och den prisnivå, som tillämpats vid uppskattningen enligt räkenskaperna av värdet å lagertillgångar vid beskattningsårets ingång, utgör det belopp varå den provisoriska skattepåföringen enligt 11 § beräknas. Denna skattepåföring kommer alltså att avse det belopp, varmed ersättningslagret, om det anskaffats vid beskattningsårets utgång, skulle fått nedskrivas enligt denna förordning.

Har vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande avräknats belopp som anses hava innefattat framtagande av dold förkrigsreserv i de avyttrade eller eljest avgångna lagertillgångarna, skall dock detta belopp avdragas från ovannämnda skillnadsbelopp. Det belopp, å vilket sålunda provisorisk skattepåföring må ske, begränsas givetvis även av fondavsättningens storlek. Att ytterligare begränsning kan ifrågakomma, då fondavsättning tillika skett enligt 12 §, framgår av punkt 2 här nedan. Den provisoriskt påförda skatten skall utgöra det belopp, varmed krigskonjunkturskatten skulle hava minskats, om det belopp, varå den provisoriska skattepåföringen sålunda beräknas, avdragits från den beskattningsbara merinkomsten.

Om ett senare år ersättningslager anskaffas och med anlitande av varuförnyelsefonden nedskrives enligt grunder, som jämlikt punkt 4 a) av anvisningarna till 4 § skulle kunnat godkännas vid inkomstuppskattning för det året, skall enligt 17 § den på nedskrivningen belöpande skatten på framställning av den skattskyldige efter beslut av prövningsnämnd restitueras. Disponeras fonden för annat ändamål än anskaffning eller nedskrivning av ersättningslager, upphör i motsvarande mån rätten till restitution. Befinnes det att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, förutsättningar för restitution av viss del av det provisoriskt påförda skattebeloppet ännu ej föreligga, skall rätten till sådan restitution hava förfallit.

Har vid beräkning av beskattningsbar merinkomst enligt denna förordning avräknats belopp, som anses hava innefattat framtagande av dold förkrigsreserv i lagertillgångar, och har följaktligen enligt vad ovan sagts sådant belopp ej ingått i det å vilket provisorisk skattepåföring beräknats, skall det samma sedermera anses hava i första hand använts till sådan nedskrivning å ersättningslager, varigenom motsvarande dold reserv bildats.

2. Rätten att enligt 12 § erhålla provisorisk skattepåföring genom avsättning av vinstmedel till prisfluktationsfond för att trygga sig mot förlust genom prisfall å inköpta men ej levererade varor avser endast det fall att varorna definitivt inköpts att senare levereras för visst till beloppet bestämt pris. Skulle, därest de varor avtalet avser hade levererats vid beskattningsårets utgång, varulagret hava bragts upp till större storlek än vid beskattningsårets ingång, bör iakttagas, att jämlikt punkt 4 a) av anvisningarna till 4 § rätten till nedskrivning är mera begränsad beträffande det överskjutande lagret än beträffande ersättningslagret.

Sker provisorisk skattepåföring för avsättning till prisfluktationsfond, medges provisorisk skattepåföring för avsättning till varuförnyelsefond

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

enligt 11 § ej i större utsträckning än sådan skattepåföring skulle hava medgivits, därest de under beskattningsåret inköpta varor, som avsättningen till prisfluktuationsfond avser, varit levererade vid beskattningsårets utgång.

3. Enligt vad som framgår av punkt 4 b) av anvisningarna till 4 § kan skattskyldig vid uppskattning av inkomst av rörelse jämlikt denna förordning enligt vissa grunder erhålla avdrag för s. k. överpris eller merkostnad å tillgång för stadigvarande bruk. Har ej hela det i räkenskaperna gjorda avdraget kunnat sålunda godkännas vid inkomstuppskattningen, kan detta likväl tillgodoräknas den skattskyldige för ifrågavarande år genom provisorisk skattepåföring enligt 13 § efter yrkande av den skattskyldige. Den provisoriska skattepåföringen skall i dylikt fall avse det belopp, varmed krigskonjunkturskatten skulle hava minskats, om det i räkenskaperna gjorda avdraget i sin helhet medgivits vid inkomstens uppskattning.

När tillgången visas hava nedgått i värde under det, till vilket det i beskattningsavseende enligt denna förordning nedskrivits, må enligt 17 § restitution ske av så stor del av den provisoriskt påförda skatten som svarar mot den påvisade ytterligare värdeminskningen. Befinnes det att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, tillgången alltjämt har ett högre värde än det, till vilket den i räkenskaperna för beskattningsåret nedskrivits, skall rätten till ytterligare restitution hava förfallit.

4. Har fartyg sålts för högre pris än det i beskattningsavseende gällande värdet utan att under beskattningsåret ersättas med annat fartyg, kommer vinsten att vid taxeringen inräknas i inkomsten av rörelse, medan, om annat fartyg under samma år anskaffats, vinsten oftast kunnat till stor del uppvägas av avdrag för värdeminskning. Avser säljaren att för köpeskillingen eller del av denna anskaffa nytt eller nya fartyg, kan han emellertid genom att på särskilt konto hos riksbanken insätta det belopp, han sålunda ämnar disponera, enligt 14 § erhålla rätt till provisorisk påföring av så stor krigskonjunkturskatt som belöper på den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger fartygets i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde vid avyttringen, d. v. s. med det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om det överstigande beloppet avdragits vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning.

Rätt till skatterestitution erhålles sedermera enligt 17 § i den mån det insatta beloppet användes för anskaffning av annat fartyg och i räkenskaperna avskrivning å detta sker av beskaffenhet att kunna föranleda avdrag vid ifrågavarande beskattning. Om sålunda för ett senare beskatt-

Rätt till skatterestitution erhålles sedermera enligt 17 § i den mån det insatta beloppet användes för anskaffning av annat fartyg och i räkenskaperna avskrivning å detta sker av beskaffenhet att kunna föranleda avdrag vid ifrågavarande beskattning. Om sålunda för ett senare beskatt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ningsår, då annat fartyg anskaffats för de insatta medlen, avdrag för överpris sker i räkenskaperna och det befinnes att förutsättningarna för motsvarande avdrag vid taxering till krigskonjunkturskatt då föreligga, skall prövningsnämnden, i stället för att medgiva avdrag för detta beskattningsår, efter framställning från den skattskyldige besluta att restitution skall ske av den provisoriskt påförda krigskonjunkturskatt, som belöper på avdragets belopp. Därest fartyget sedermera nedgått till lägre värde än det, som återstår *efter sådant avdrag*, kan, i den mån motsvarande avskrivning skett i räkenskaperna, ytterligare restitution ifrågakomma, därvid reglerna i punkt 3 ovan erhålla motsvarande tillämpning.

ningsår, då annat fartyg anskaffats för de insatta medlen, avdrag för överpris sker i räkenskaperna och det befinnes att förutsättningarna för motsvarande avdrag vid taxering till krigskonjunkturskatt då föreligga, skall prövningsnämnden, i stället för att medgiva avdrag för detta beskattningsår, efter framställning från den skattskyldige besluta att restitution skall ske av den provisoriskt påförda krigskonjunkturskatt, som belöper på avdragets belopp. Därest fartyget sedermera nedgått till lägre värde än det, som återstår *oavskrivet i beskattningsavseende enligt denna förordning*, kan, i den mån motsvarande avskrivning skett i räkenskaperna, ytterligare restitution ifrågakomma, därvid reglerna i punkt 3 ovan erhålla motsvarande tillämpning.

Var fartyget vid avyttringen belastat med in-tecknad gäld och har i följd härav köpeskillingen ej i sin helhet insatts i riksbanken, må provisorisk påföring medgivas av så stor krigskonjunkturskatt som belöper på den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger fartygets i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde minskat med ett mot gälden svarande belopp. Den provisoriska påföringen kommer följaktligen att beräknas på samma sätt som om fartyget icke varit in-tecknat och således hela köpeskillingen kunnat insättas i riksbanken. Vid restitution i dylikt fall skall iakttagas, att om jämväl andra medel än i riksbanken insatta använts för inköp av nytt fartyg, dessa visserligen må inom ramen för nämnda gäldbelopp medräknas som köpeskillning för detta fartyg, som om medlen uttagits från riksbanken, men att restitution dock ej må beräknas å högre belopp än det i riksbanken insatta.

Har vid beräkning av beskattningsbar merinkomst enligt denna förordning avräknats belopp, som anses hava innefattat framtagande av dold förkrigs-reserv i fartyg, får givetvis sådant belopp ej ingå i det å vilket provisorisk skattepåföring beräknas.

Vad nu sagts om belopp, som influtit vid avyttring av fartyg, skall också tillämpas å ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk i rörelsen.

Att i fall som avses i denna punkt särskilt förfarande kan ifrågakomma beträffande erläggande av provisoriskt påförd skatt framgår av 18 §.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

5. Beträffande det i 15 § avsedda fallet kommer vad i punkt 4 här ovan anförts att i tillämpliga delar äga motsvarande tillämpning.

6. *Exempel* på tillämpning av 14, 15 och 17 §§.

a) Ett rederi har den 1 november 1939 för 900,000 kronor sålt ett oinlecknat fartyg, då bokfört till 500,000 kronor men i beskattningsavseende nedskrivet till 400,000 kronor (som tillika var fartygets saluvärde vid utgången av augusti 1939). Köpeskillingen, 900,000 kronor, insättes i sin helhet å vederbörligt konto i riksbanken.

I inkomsten för beskattningsåret ingår vinsten $900,000 - 400,000 = 500,000$ kronor. Förhållandena i övrigt antagas vara sådana, att rederiets beskattningsbara merinkomst överstiger 500,000 kronor. Rederiet kan då efter yrkande erhålla provisorisk påföring av så stor skatt, som belöper å skillnaden mellan 900,000 och 400,000 kronor, d. v. s. å 500,000 kronor.

Ett senare beskattningsår inköper rederiet ett nytt fartyg för 900,000 kronor och uttager då mot ställande av säkerhet för skatten hela det i riksbanken insatta beloppet. Det antages, att å detta fartyg avskrivning sker med 500,000 kronor samt att överprisavdrag skulle kunnat medgivas med 200,000 kronor. Det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för år 1939 varit 200,000 kronor mindre, restitueras.

Det antages vidare, att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, fartygets värde nedgått med ytterligare 150,000 kronor. Restitution medgives då med det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för beskattningsåret 1939 varit ytterligare 150,000 kronor mindre.

Det antages vidare, att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, fartygets värde nedgått med ytterligare 150,000 kronor, *för vilka värdeminskningsavdrag vid taxering till krigskonjunkturskatt ännu ej medgivits*. Restitution medgives då med det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för beskattningsåret 1939 varit ytterligare 150,000 kronor mindre.

Sammanlagt har alltså skatterestitution i två repriser beviljats för skatt belöpande på sammanlagt 350,000 kronor. Återstående skatt blir definitiv.

b) Förhållandena äro desamma som i exempel a) med den skillnad att rederiets beskattningsbara merinkomst antages uppgå till allenast 300,000 kronor. Rederiet insätter emellertid i riksbanken hela köpeskillingen 900,000 kronor.

Provisorisk skattepåföring kan då ske allenast å ett belopp av 300,000 kronor.

Restitution kan emellertid vid första restitutionstillfället ske på samma sätt som i exempel a), d. v. s. med skatt å ett belopp av 200,000 kronor.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Vid andra restitutionstillfället får däremot restitution ske allenast å ett belopp av 100,000 kronor, enär provisorisk skatt påförts allenast för 300,000 kronor. I detta fall blir emellertid sålunda hela skatten för beskattningsåret 1939 restituerad.

c) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att rederiet antages av köpeskillingen i riksbanken insätta endast 600,000 kronor och att för inköp av det nya fartyget disponeras, jämte det i riksbanken insatta beloppet, 300,000 kronor andra medel.

Provisorisk skatt påföres då endast för ett belopp av $600,000 - 400,000 = 200,000$ kronor.

Restitution sker vid första restitutionstillfället som i exempel a), d. v. s. beräknad å ett belopp av 200,000 kronor, men ytterligare restitution kan ej ifrågakomma.

d) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att fartyget vid avyttringen var belastat med in-tecknad gäld å 300,000 kronor. Rederiet insätter därför i riksbanken endast $900,000 - 300,000 = 600,000$ kronor.

Provisorisk beskattning påföres	Provisorisk skatt påföres
emellertid som i exempel a) för ett	emellertid som i exempel a) för ett
belopp av 500,000 kronor.	belopp av 500,000 kronor.

När det nya fartyget inköpes, disponeras för ändamålet de 600,000 kronor, som inneslå i riksbanken, samt 300,000 kronor andra medel.

Restitution medgives som i exempel a).

e) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att fartygets värde vid utgången av augusti 1939 visas hava utgjort 550,000 kronor, d. v. s. 150,000 kronor mer än dess i beskattningsavseende då gällande värde. Eftersom beloppet 150,000 kronor innefattar framtagande av en vid nämnda tidpunkt befintlig dold reserv, skall det ej ingå i den beskattningsbara merinkomsten (se 4 § 5 mom. första stycket). Det antages emellertid, att hela det vid försäljningen erhållna beloppet 900,000 kronor insättes i riksbanken.

I den beskattningsbara merinkomsten ingår vinsten i detta fall med endast 350,000 kronor.

Provisorisk skatt påföres för ett belopp av 350,000 kronor.

Restitution sker emellertid såsom i exempel a). Olikheten med nämnda exempel beträffande restitutionen inträder först om fartyget nedgår i värde under 550,000 kronor. Enligt exempel a) skulle nämligen, om fartyget i motsvarande mån nedgått i värde, restitution kunnat ske å ett sammanlagt belopp av 500,000 kronor men i nu föreliggande exempel endast å ett belopp av 350,000 kronor.

f) Förhållandena äro desamma som i exempel a) i avseende å försäljning av fartyg och provisorisk skattepåföring.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Emellertid antages, att rederiet av det i riksbanken insatta beloppet, 900,000 kronor, ett senare beskattningsår disponerar endast 400,000 kronor till inköp av nytt fartyg, å vilket överprisavdrag skulle kunnat medges med 100,000 kronor. Det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle minskats, om den beskattningsbara merinkomsten varit 100,000 kronor mindre, restitueras.

Det antages vidare, att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, fartygets värde nedgått med ytterligare 150,000 kronor. Restitution medgives då med det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för år 1939 varit ytterligare 150,000 kronor mindre.

Återstående skatt blir definitiv.

g) Förhållandena äro desamma som i exempel a) i avseende å försäljning av fartyg och provisorisk skattepåföring.

Det antages emellertid att det nyförvärvade fartyget betingar ett pris av 1,800,000 kronor, varav 900,000 kronor uttagas från riksbanken och lika stort belopp disponeras av andra medel. Det antages vidare, att överprisavdrag för beskattningsåret 1941 kunnat medgivas med 400,000 kronor, och att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, fartygets värde nedgått med 300,000 kronor under det belopp, som återstod efter överprisavdraget. Eftersom i detta fall blott hälften av köpeskillingen uttagits från riksbanken, medan hälften av fartyget förvärvats för andra medel, beräknas restitution som i exempel a), d. v. s. vid vardera tillfället med hälften av det belopp, som belöper å fartyget i dess helhet.

För den hälft av värdeminskningsbeloppen, för vilken restitution ej på nu angiven grund medgivits, kan, när det nya fartyget inköpts, om inkomsten för det då ifrågavarande beskattningsåret därtill förslår, erhållas omedelbart överprisavdrag med 200,000 kronor och provisorisk skattepåföring intill 150,000 kronor, varå restitution vid den senare tidpunkten kan beviljas.

h) Rederiet insätter av andra vinstmedel än sådana, som erhållas vid avyttring eller förlust av fartyg, i riksbanken 900,000 kronor. Provisorisk skattepåföring kan jämlikt 15 § ske för hälften av detta belopp eller 450,000 kronor.

Nytt fartyg anskaffas enligt samma antagande som i exempel a) och värdeminskningen försiggår även såsom där antagits. Restitution medgives då såsom i exempel a).

7. Beträffande de fall, som avses i punkterna 2—6 här ovan, märkes, att förmån som där sagts ej må medgivas, där tillgång överförts mellan fysiska eller juridiska personer, mellan vilka intressegemenskap råder, under sådana förhållanden att det kan antagas, att transaktionen skett för att komma i åtnjutande av särskild förmån i beskattningshänseende.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

2) Förslag

till

Förordning

om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1940 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhets-skatten för samma år.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som fått sig påförd krigskonjunkturskatt för år 1940, skall i *sin inkomst- och förmögenhetsskatt* för samma år erhålla nedsättning med det belopp, varmed sistnämnda skatt skulle hava minskats, om avdrag från det till sådan skatt taxerade beloppet skett med den påförda krigskonjunkturskatten. Beslut om sådan nedsättning skall utan särskild ansökan meddelas av prövningsnämnden i anslutning till taxeringen till krigskonjunkturskatt.

Vid den omräkning av det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet, som prövningsnämnden för bestämmande av nedsättningen har att verkställa, skall i förekommande fall vid beräkning av ortsavdrag samt vid tillämpning i övrigt av bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och i *förordningen om särskild skatt å förmögenhet* så anses, som om det efter avdrag för krigskonjunkturskatt återstående beloppet vore taxerat belopp. Det återstående beloppet

2) Förslag

till

Förordning

om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1940 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhets-skatten *m. m.* för samma år.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som fått sig påförd krigskonjunkturskatt för år 1940, skall i *den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten* för samma år erhålla nedsättning med det belopp, varmed sistnämnda skatt skulle hava minskats, om avdrag från det till sådan skatt taxerade beloppet skett med den påförda krigskonjunkturskatten. Beslut om sådan nedsättning skall utan särskild ansökan meddelas av prövningsnämnden i anslutning till taxeringen till krigskonjunkturskatt.

Vid den omräkning av det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet, som prövningsnämnden för bestämmande av nedsättningen har att verkställa, skall i förekommande fall vid beräkning av ortsavdrag samt vid tillämpning i övrigt av bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt så anses, som om det efter avdrag för krigskonjunkturskatt återstående beloppet vore taxerat belopp. Det återstående beloppet utföres i tiotal kronor, därvid överskjutande

(Kungl. Maj:ts förslag.)

utföres i tiotal kronor, därvid över-
skjutande belopp, som ej uppgår till
fullt tiotal kronor, bortfaller.

Vid tillämpning i fall varom nu är
fråga av 19 § 1 mom. förordningen
om statlig inkomst- och förmögen-
hetsskatt skall nedsättning som ovan
sägs, i den mån den ej kunnat ut-
nyttjas av den därtill närmast berät-
tigade maken, tillgodokomma den
andre maken.

Det åligger vederbörande protokollförare hos prövningsnämnd att senast
den 23 december 1940 i rekommenderat brev tillsända den skattskyldige un-
derrättelse om prövningsnämndens beslut.

2 §.

Därest genom beslut av särskild
prövningsnämnd eller av kammarrät-
ten eller Kungl. Maj:t taxering till
krigskonjunkturskatt för år 1940 på-
föres skattskyldig eller påförd sådan
taxering ändras, skall samtidigt vid-
tagas den ändring beträffande statlig
inkomst- och förmögenhetsskatt och
särskild skatt å förmögenhet, vartill
bestämmelserna i 1 § föranleda.

(Utskottets förslag.)

belopp, som ej uppgår till fullt tiotal
kronor, bortfaller.

*Vad nu stadgats skall äga motsva-
rande tillämpning beträffande värn-
skatt och särskild skatt å förmögenhet.*

Vid tillämpning i fall varom nu är
fråga av föreskrifterna i 19 § 1 mom.
förordningen om statlig inkomst- och
förmögenhetsskatt skall nedsättning
som ovan sägs, i den mån den ej kun-
nat utnyttjas av den därtill närmast
berättigade maken, tillgodokomma
den andre maken.

2 §.

Därest genom beslut av särskild
prövningsnämnd eller av kammarrät-
ten eller Kungl. Maj:t taxering till
krigskonjunkturskatt för år 1940 på-
föres skattskyldig eller påförd sådan
taxering ändras, skall samtidigt vid-
tagas den ändring beträffande statlig
inkomst- och förmögenhetsskatt, värn-
skatt och särskild skatt å förmögen-
het, vartill bestämmelserna i 1 § för-
anleda.

3 §.

1 mom. Har prövningsnämnd beträffande viss skattskyldig underlåtit att
meddela beslut som i 1 § första stycket sägs, må sådant beslut av den skatt-
skyldige påkallas genom särskild till prövningsnämnden ställd, till veder-
börande länsstyrelse före utgången av år 1941 ingiven ansökan.

2 mom. Beträffande besvär över
åtgärd enligt denna förordning skola
taxeringsförordningens föreskrifter
om taxering till statlig inkomst- och
förmögenhetsskatt äga motsvarande
tillämpning med iakttagande

dels att besvärsrätt tillkommer,

2 mom. Beträffande besvär över
åtgärd enligt denna förordning skola
taxeringsförordningens föreskrifter
om taxering till statlig inkomst- och
förmögenhetsskatt äga motsvarande
tillämpning med iakttagande

dels att besvärsrätt tillkommer

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

förutom den skattskyldige, endast vederbörande landskamrerare,

den skattskyldige och vederbörande landskamrerare,

dels att besvär över beslut av 1940 års ordinarie prövningsnämnd skola ingivas till vederbörande länsstyrelse före klockan tolv den 31 januari 1941.

dels att besvär över beslut av 1940 års ordinarie prövningsnämnd skola ingivas till vederbörande länsstyrelse före klockan tolv den 31 januari 1941.

Vid motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser om besvär skall vad angår åtgärd enligt denna förordning underrättelse som avses i 1 § sista stycket likställas med underrättelse om avvikelser från självdeklaration. Vid motsvarande tillämpning av 123 § 2 mom. taxeringsförordningen skall besvärsmått, som tillkommer skattskyldig vilken icke erhållit föreskriven underrättelse före viss tid, avse det fall att den skattskyldige ej erhållit underrättelsen före den 15 januari 1941 och skola besvaren ingivas till vederbörande länsstyrelse före utgången av år 1941.

4 §.

Vid tillämpning av 2 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skall iakttagas, att såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet upptages vad som tillflutit den skattskyldige på grund av restitution enligt 17 § förordningen om krigskonjunkturskatt av provisoriskt påförd sådan skatt, i den mån avdrag för detta belopp av den skattskyldige åtnjutits vid tillämpning av 1 § här ovan, men ej belopp som på grund av restitution av krigskonjunkturskatt i andra fall tillflutit den skattskyldige.

5 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

II) att de likalydande motionerna I: 1 av herr Nordenson och II: 1 av herr Anderson i Norrköping samt de likalydande motionerna I: 2 av herr Roos m. fl. och II: 2 av herr Hagberg i Malmö m. fl. ävensom motionen II: 4 av fru Rönn-Christiansson måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet här ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 13 augusti 1940.

På första särskilda utskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Bernhard Nilsson**, *Sandler, Viktor Larsson, Velander, Björnsson**, *Elon Andersson, Sjödahl**, *Nordenson, Heüman, Egnell* och *Aronsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i *Dunker, Vougt, Lövgren, Hagberg* i *Malmö, Björklund, Werner* i *Hultsfred, Sandberg, Lundell**, *Olsson* i *Gävle, Eklund, Kilbom* och *Werner* i *Höjen*.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservationer:

beträffande förslaget i dess helhet:

1) av herr *Lundell*, som under återopande av motiveringen i den av honom avgivna motionen II: 5 inom utskottet hemställt,

att riksdagen ville avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 2 om krigskonjunkturskatt för år 1940;

beträffande I) 1) förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940:

i fråga om 8 §:

2) av herrar *Bernhard Nilsson, Nordenson* och *Hagberg* i *Malmö*, vilka ansett,

dels att utskottets yttrande beträffande skatteskalan å sid. 11 från och med raden 7 uppifrån till och med raden 24 uppifrån bort hava följande lydelse:

»I de nyssnämnda likalydande motionerna I: 1 och II: 1 samt alternativt i motionen II: 3 har yrkats sänkning av den i 8 § för merinkomst av rörelse föreslagna skatteskalan. I de två förstnämnda motionerna har bland annat framhållits, att de föreslagna skattesatserna för rörelse icke giva ett riktigt mått på den skattebelastning, som i verkligheten kommer att vila på merinkomster av sagda förvärvskälla. Sedan krigskonjunkturskatt utgått å merinkomsten drabbas nämligen återstoden av inkomst- och förmögenhets-skatt och värnskatt, varjämte kommunalskatt utgår å hela merinkomsten. Den totala skattebelastningen å merinkomsterna kommer sålunda för juridiska personer redan för det lägsta skiktet att överstiga 70 % och kan för det högsta skiktet uppgå till c:a 90 %. För fysiska personer kan skattebelastningen uppgå till 95 %.

I betraktande av att skatten är en särskatt och utgår endast på vissa krigsvinster medan andra sådana vinster gå fria, ävensom att det väntas bliva svårt att rättvist beräkna de beskattningsbara merinkomsterna, måste de i

propositionen föreslagna skattesatserna ingiva starka betänkligheter. Här- till kommer, att det jämväl kan befaras att en alltför hård beskattning i åtskilliga fall kan verka hämmande på sådan nyskapande företagsamhet, som i nuvarande läge måste anses vara ur landets synpunkt önskvärd. Ut- skottet finner därför skäligen att skattesatserna beträffande merinkomst av rörelse något mildras och föreslår sålunda, att nämnda skattesatser i 8 § fastställas till resp. 40, 50 och 60 0/0.»

dels ock att utskottet bort med nu anförda motivering hemställa,

att riksdagen måtte besluta att 8 § i förslaget till krigs- konjunkturskatt för år 1940 skall hava följande som *reser- vanternas förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag.)

8 §.

Krigskonjunkturskatten skall ut- göra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som

ej överstiger 20 % av motsvarande

jämförelseinkomst: 50 %,

överstiger 20 men ej 50 % av mot-

svarande jämförelseinkomst:.. 60 %,

överstiger 50 % av motsvarande

jämförelseinkomst: 70 %;

b) beträffande övriga förvärvskäl- lor:

50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.

Sammanfaller för — — — kronor, bortfaller.

(Reservanternas förslag.)

8 §.

Krigskonjunkturskatten skall ut- göra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som

ej överstiger 20 % av motsvarande

jämförelseinkomst: 40 %,

överstiger 20 men ej 50 % av mot-

svarande jämförelseinkomst:.. 50 %,

överstiger 50 % av motsvarande

jämförelseinkomst: 60 %;

b) beträffande övriga förvärvskäl- lor:

50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.

Sammanfaller för — — — kronor, bortfaller.;

3) av herr *Velande*, vilken i anslutning till de likalydande motionerna I: 1 och II: 1 yrkat, att 8 § i förslaget till krigskonjunkturskatt för år 1940 måtte givas följande som *reservantens förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag.)

8 §.

Krigskonjunkturskatten skall ut- göra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som

(Reservantens förslag.)

8 §.

Krigskonjunkturskatten skall ut- göra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som

(Kungl. Maj:ts förslag.)

ej överstiger 20 % av motsvarande
jämförelseinkomst: 50 %,
överstiger 20 men ej 50 % av mot-
svarande jämförelseinkomst:.. 60 %,
överstiger 50 % av motsvarande
jämförelseinkomst: 70 %;

b) beträffande övriga förvärvskäl-
lor:

50 procent av den beskattnings-
bara merinkomsten.

Sammanfaller för — — — kro-
nor, bortfaller.

(Reservantens förslag.)

ej överstiger 20 % av motsvarande
jämförelseinkomst: 30 %,
överstiger 20 men ej 50 % av mot-
svarande jämförelseinkomst:.. 40 %,
överstiger 50 % av motsvarande
jämförelseinkomst: 50 %;

b) beträffande övriga förvärvskäl-
lor:

50 procent av den beskattnings-
bara merinkomsten.

Sammanfaller för — — — kro-
nor, bortfaller.;

beträffande viss del av motiveringen:

4) av herrar *Bernhard Nilsson, Velandér, Nordenson och Hagberg* i Malmö, vilka ansett, att utskottets yttrande å sid. 5 från och med raden 16 nedifrån till och med å sid. 6 raden 5 uppifrån bort lyda sålunda:

»Departementschefen förklarar — — — (= utskottet) — — — hela krigskonjunkturperioden. För utskottet vill det synas, som om departementschefens yttrande, vilket uppenbarligen framkallats av vissa uttalanden i remissvaren, endast innebär ett objektivt konstaterande av de med denna frågas lösning otvivelaktigt förbundna tekniska svårigheterna, men att departementschefen därmed icke avsett att redan i detta sammanhang taga ställning till denna fråga. Utan att vilja förringa de svårigheter av teknisk art, som äro förbundna med ett genomförande av den ifrågasatta avräkningen efter krigets slut mellan inkomstökningar och inkomstminskningar under hela krigskonjunkturperioden, håller dock utskottet före, att en sådan avräkning icke kan ur principiell synpunkt avvisas. Utskottet förutsätter därför, att förevarande spörsmål kommer att genom Kungl. Maj:ts försorg göras till föremål för närmare utredning och övervägande.»